

Biblioteca
Regiunea
Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Comitetului Central al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XV nr. 707

vineri 10 mai 1963

8 pagini 25 bani

In zilele acestea de primăvară, elevii Școlii de 8 ani nr. 9 din Otopeni se preocupă de amenajarea grădinii școlii.

9 MAI

Ziua de 9 mai este profund semnificativă pentru sute și sute de milioane de oameni de pe toate continentele. În amintirea tuturor a rămas încă vie imaginea aceluia moment unic cînd doi ostași sovietici au înălțat pe cupola Reichstagului din Berlin steagul sub faldurile căruia, pe un front uriaș, cea mai încercată forță a coaliției antihitleriste — Armata Sovietică — a urmărit kilometru cu kilometru, de la Volga pînă la Elba, și a zdrobit pentru totdeauna cea mai monstruoasă mașină de război din cîte se concepuseră vreodată. Așa, dominată de această imagine multiplu simbolică, a intrat și va rămîne în istorie Ziua Victoriei, care pentru poporul român marchează o dublă semnificație. El a sărbătorit la 9 mai aniversarea mării victorii asupra fascismului cucerită de coaliția antihitleristă în frunte cu Uniunea Sovietică, victorie la care și-a adus contribuția și poporul nostru, ca și aniversarea proclamării independenței de stat a Romîniei — încununare a luptelor eroice purtate timp de veacuri pentru înlăturarea jugului otoman.

cu atîta eroism, au înăbușit în sine aspirațiile de libertate și progres ale muncitorilor și țăranilor, scoțînd la meza avuțiile și independența țării. Jugul otoman a fost înlocuit cu jugul nu mai puțin odios al capitalismului apusean.

Steagul luptei pentru adevărata independență a fost ridicat de clasa muncitoare, în frunte cu partidul comunist. Luptător înflăcărat pentru eliberarea socială și națională a poporului, P.C.R. a fost singura forță politică care s-a ridicat împotriva politicii claselor exploatare de înfeudare a țării de către monopolurile occidentale și ulterior de către fascismul hitlerist. Adevărata și deplină independență a țării a putut fi cucerită de poporul român datorită eliberării sale de sub jugul fascismului hitlerist. Partidul comunist a unit în jurul său forțele patriotice populare și a organizat insurecția armată, care a dus la răsturnarea dictaturii militarofasciste, la smulgerea Romîniei din mîrșavul războiului hitlerist. Răspunzînd cu în-suflețire chemării partidului, armata romînă a întors armele împotriva hitlerismului și a continuat apoi lupta cot la cot cu armata sovietică, pînă la zdrobirea Germaniei hitleriste.

Oamenii muncii din țara noastră au cîștit cu însuflețire, în această zi, faptele de vitejie nepieritoare înscrise de-a lungul vremurilor de eroicii săi fii în istoria luptelor pentru libertate, independență, progres social. Războiul pentru independență din 1877 a fost un război susținut și purtat de masele populare, a căror năzuință spre independență se împletea cu aceea de a căpăta pămînt și libertăți democratice. De a păși pe calea progresului social. Însufleții de o puternică dragoste de patrie, ostașii și ofițerii romîni, umăr la umăr cu viteaza armată rusă și cu patrioții bulgari, au luptat cu eroism în războiul din 1877, acoperindu-se de glorie în bătăliile de la Plevna, Grivița, Rahova, Snărdan. În luptele duse împotriva dușmanului comun s-a întărit frăția și prietenia dintre popoarele romîn, rus și bulgar.

Astăzi, țara noastră se bucură de o reală și deplină independență. Poporul român este singurul stăpîn al destinelor sale, făurindu-și viața luminoasă spre care a năzuit. Patria noastră înaintează cu succes pe calea desăvîșirii construcției socialismului. Se dezvoltă continuu industria și agricultura socialistă, înflorește cultura, nivelul de trai al poporului crește sistematic. An de an sporește prestigiul internațional al R. P. Romîne. Politica ei externă de pace și relațiile ei multilaterale cu celelalte țări se bucură de prețuire, glasul reprezentanților noștri în organisme și conferințele internaționale este ascultat și apreciat.

Cu toate jertfele pe care le-a dat, poporul român nu s-a putut însă bucura de independența cucerită. În timp ce burghezia și moșierimea s-au folosit de dobîndirea independenței de stat pentru a-și consolida privilegiile de clasă, eroii războiului din 1877 rătăceau pe străzi, înfomețați și zdrențuiți. Coaliția burghezomoșierească și monarhia Hohenzollernilor au batjocorit idealurile pentru care masele populare au luptat

Poporul român sărbătorește Ziua proclamării independenței de stat a Romîniei și Ziua Victoriei în plin avînt al forțelor sale creatoare. Strîns uniți în jurul încercatului lor conducător, Partidul Muncitoresc Român, oamenii muncii își exprimă hotărîrea de a înlăptui marea program al desăvîșirii construcției socialiste, de a nu-și precupeți forțele în lupta pentru nobila cauză a păcii și socialismului.

În învățămîntul ideologic al cadrelor didactice

Anul acesta, secția de învățămînt a Sfatului popular raional Roșiorii de Vede s-a ocupat îndeaproape, sub îndrumarea Comitetului raional P.M.R., de sprijinirea cadrelor didactice în studierea învățării marxist-leniniste.

Munca noastră de control a procesului de învățămînt a arătat că, datorită seriozității cu care privesc cadrele didactice problema ridicării nivelului pregătirii lor ideologice și politice, datorită faptului că studiază cu atenție toată bibliografia ce li se recomandă și în primul rînd operele clasice ale marxism-leninismului și documentele partidului nostru, ele și-au îmbunătățit mult activitatea instructiv-educativă, reușind să orienteze mai bine din punct de vedere ideologic conținutul lecțiilor. De exemplu, tov. Aneta Mirela, învățătoare la Școala de 8 ani din comuna Măldătenu, se preocupă intens de realizarea caracterului educativ al lecțiilor de istorie, geografie etc. Ea caută să cultive la copii sentimentul de dragoste față de partid și față de patria noastră socialistă, prezentîndu-le pe înțelesul lor realizările regimului nostru democrat-popular. Aceeași preocupare am întîlnit și la prof. Ion Barbu de la Casa de copii din Siliștea. La o lecție de lectură literară cu tema „Revolta în port” de Alex. Sahia, ținută la clasa VI-a, aceasta a valorificat cunoștințele pe care și le-a fusușit în cadrul seminariilor de economie politică, explicînd cauzele pentru care capitaliștii nu se preocupă de protecția muncii muncitorilor și arătînd, în contrast cu situația din trecut, condițiile tot mai bune de viață și de muncă pe care le asigură orînduirea socialistă oamenilor muncii din patria noastră. Lecția i-a făcut pe elevi să înțeleagă mai bine caracterul de jaf și asupra al orînduirii capitaliste, esența inumană a acestei orînduirii și să prețuiască mai mult realizările regimului democrat-popular.

Georgescu, Marin Leordeanu, Andrei Bozeșteanu, Gheorghe Iatan și Dumitru Ingineru care predau obiectul „Agricultura” leagă cunoștințele teoretice de politica economică a partidului nostru în domeniul agriculturii, folosesc la lecții material documentar din presa centrală și regională și, mai ales, date din viața economică a gospodăriilor agricole colective din raion. În atenția lor a stat informarea elevilor asupra celor mai noi indicații agrotehnice date de Consiliul Superior al Agriculturii și de Consiliile agricole regionale și raionale, în funcție de condițiile pedoclimatice specifice regiunii și raionului nostru. Elevii cunosc bine sarcinile planului de stat în domeniul dezvoltării sectorului agricol în etapa de desăvîșire a construcției socialismului.

Permanent cadrele didactice din raionul nostru sînt îndemnate să aplice în activitatea didactică și social-culturală cunoștințele însușite în învățămîntul ideologic pentru realizarea educației comuniste a elevilor și pentru a le forma concepția științifică despre natură și societate.

Insp. ȘTEFAN DRĂGOI
secția de învățămînt a
raionului Roșiorii de Vede

Învățămîntul ideologic al cadrelor didactice din raionul Orăștie s-a desfășurat anul acesta cu rezultate pozitive. Calitatea ridicată a seminariilor a fost asigurată de buna pregătire a propagandiștilor, de faptul că învățătorii și profesorii au studiat cu seriozitate întreg materialul bibliografic.

Toate aceste realizări se datorează în primul rînd faptului că biroul Comitetului raional P.M.R. a îndrumat permanent învățămîntul ideologic al cadrelor didactice, acordînd toată atenția desfășurării lui. Astfel, propagandiștii au fost instruiți cu regularitate de către lectori competenți. Pregătirea propagandiștilor nu s-a rezumat numai la problemele ce urmau să se discute în cercurile conduse de ei, ci a inclus și alte teme din domeniul ideologic și po-

litic, inclusiv cele despre situația internațională. De un real folos au fost consultațiile care s-au dat, la cerere, de către Cabinetul de partid, precum și faptul că la îndemna cadrelor didactice s-au pus lucrările clasice ale marxism-leninismului și documentele partidului nostru din biblioteca bogată a Cabinetului raional de partid.

Sînt multe cercurile de învățămînt ideologic în care s-a muncit cu bune rezultate. Printre acestea amintim pe cele conduse de către propagandiștii prof. Ana Nicolau (Geoagiu), Victor Cocian (Cugic), Elena Titon și Ioan Socol (Orăștie). Cursanții ca Iulia Manughevi, Lucia Opreanu, Aurel Popa, Lucia Preda, Otto Kuna, Traian Conțan și alții au studiat cu interes și conștiinciozitate în cadrul învățămîntului ideologic, ceea ce i-a ajutat să fie fruntași și în munca instructiv-educativă.

Creșterea nivelului de pregătire ideologică și politică a cadrelor didactice a făcut să sporească și participarea lor la activitatea cultural-obștească. Colectivele de cadre didactice din comuna Geoagiu, Șibot, Balșa, Vinerea etc. au muncit cu sîrg pentru culturalizarea maselor din comunele respective.

În momentul de față, cadrele didactice din raionul Orăștie se pregătesc pentru seminarul recapitulativ. Ele acordă o atenție deosebită studiului individual. Pentru a le veni în ajutor, Cabinetul de partid a organizat consultații colective și individuale. De un real folos va fi aportul cadrelor didactice de la Școala de partid de un an din Orăștie, care vor da consultații colective pe probleme cerute de către cursanți. În același timp, colectivul secției de învățămînt a inclus între obiectivele muncii sale din această perioadă și ajutorarea cadrelor didactice în vederea pregătirii lor pentru seminarul recapitulativ, procurîndu-le prin bibliotecile școlare cărți din bibliografia indicată pentru tematica acestui seminar.

Prof. VASILE RADU
șeful secției de învățămînt
a raionului Orăștie

Un schimb de experiență util

Recent, secția de învățămînt a raionului Urziceni a organizat un schimb de experiență între directorii adjuncti ai școlilor de 8 ani din raion.

La cabinetul metodic al Școlii medii din Urziceni, directorii adjuncti au ascultat un referat prezentat de directorul Școlii medii din Urziceni despre îndrumarea și controlul predării prin asistența la lecții. A avut loc, de asemenea, cu acest prilej și o lecție deschisă.

Discuțiile purtate de participanții

la schimbul de experiență au subliniat importanța pe care o prezintă pentru directorul de studii alegerea unor obiective precise, concrete, pentru fiecare lecție la care asistă. Totodată, s-au evidențiat unele procedee folosite în legătură cu îndrumarea și controlul procesului de învățămînt din școală, oglindite în planul săptămînal de activitate al directorului adjunct.

DUMITRIU MIRCEA
profesor — inspector metodic

Valoarea educativă a manualelor de literatură română

În procesul de învățămînt studiul literaturii române ocupă un loc deosebit, această disciplină constituind un important mijloc de educare a elevilor.

Din acest punct de vedere, manualele școlare au fost mereu îmbunătățite atît în ce privește selecționarea materialului de studiat, cît și în ce privește interpretarea fenomenului literar. Operetele prevăzute în programele de literatură și introduse în manuale — fie producții folclorice, fie creații ale scriitorilor noștri clasici sau contemporani — au o bună înfrîurire asupra școlărilor, contribuind la cultivarea celor mai alese sentimente: dragostea pentru patrie și pentru partid, admirația pentru trecutul glorios al poporului nostru, mîndria pentru realizările dobîndite astăzi, sub conducerea partidului, de către oamenii muncii, dragostea și respectul față de aceștia etc.

Pentru consolidarea acestor sentimente, ca și pentru formarea celor mai alese trăsături de caracter ale elevilor, aceștia trebuie să pătrundă conținutul de idei al operelor literare, să studieze cu atenție personajele, să analizeze în amănunt mijloacele artistice folosite de scriitori. O orimă condiție pentru realizarea acestui deziderat este, credem, studiul aprofundat al celor mai reprezentative opere. Foarte important este ca realizarea laturii educative a lecțiilor să preocupe în toată perioada de elaborare pe autorii de manuale, care, în comentarea materialului nu trebuie să piardă din vedere acest aspect.

Așa, de exemplu, cred că *Scrisoarea III* de M. Eminescu (la clasa a X-a) ar necesita o analiză mai încheată în care, reliefindu-se procedeele de compoziție și imaginile pline de forță construite de poet, să se arate cum a izbutit acesta să înfățișeze, prin mijloace de înaltă valoare artistică, vitejia poporului izvoită din dragostea de țară, atașamentul domnitorului față de popor, comuniunea de gândire și de simțire dintre domnitor și popor — elemente care au dus în mod firesc la victoria oastei române. Ar fi de dorit să se sublinieze totodată că dragostea poetului pentru dreptate și pentru frumusețea morală a poporului explică ura sa împotriva urîului din societatea vremii, urî care relevă și mai mult frumosul pe care cu pasiune îl înfățișează poetul. Sînt de părere că o asemenea analiză, ilustrată corespunzător prin citate, ar scoate mai bine în evidență unitatea desăvîrșită dintre conținutul și forma „Scrisorii III”.

La fel, o mai convingătoare analiză a operei *Apus de soare* de B. Delavrancea ar avea, desigur, o mai mare influență educativă asupra elevilor. Aici se impune o amănunțită caracterizare a eroului piesei — Ștefan cel Mare — subliniindu-se lirismul cu care îl înfățișează scriitorul pe acest domnitor cu o puternică iubire de patrie.

Pentru dezvoltarea trăsăturilor etice ale tineretului, literatura română, și în special literatura actuală, pune în fața elevilor noștri numeroase modele demne de urmat. Acest lucru trebuie să-l aibă mereu în vedere autorii manualelor. Intreaga galerie de eroi din literatura actuală — Anton Filip, Ilie Barbu, Petru Arjoca, Pavel Arjoca etc. — trebuie prezentați cu atenție în manuale, pentru a contribui la dezvoltarea trăsăturilor omului nou: hotărîrea, perseverența, abnegația, omenia etc. O caracterizare judicioasă a personajelor, bine motivată prin sublinierea faptelor și manifestărilor acestora și care să fie susținută de textele cele mai semnificative (nu să se reducă la afirmațiile autorilor) va trezi în elevi dorința de a imita astfel de eroi. Reliefașul trăsăturilor comune ale personajelor (pe măsură ce se cunosc mai mult), precum și a trăsăturilor proprii fiecăruia, vor face ca din paginile manualelor să se detașeze, clar și viguros, profilul oamenilor noi din patria noastră, luptători pasionați pentru o viață nouă.

Preocuparea pentru educarea elevilor trebuie să se continue cu consecvență de la lecție la lecție și de la clasă la clasă, făcîndu-se considerațiile cerute de conținutul de idei al operelor respective. Bunăoară, în analiza poemului „Surisul Hiroșimei” de Eugen Jebeleanu, este necesar să se sublinieze că tema luptei pentru pace este prezentă în creația celor mai buni scriitori ai zilelor noastre. Cu acest prilej se pot face referiri la poeziile închinete păcii studiate în anii precedenți (și ar fi de dorit să se amintească și poezii din literatura universală cu această temă).

O problemă care trebuie să stea în atenția autorilor manualelor de literatură română o constituie importanța acestei discipline în dezvoltarea interesului elevilor pentru cultură, pentru artă, în lărgirea orizontului cultural al acestora. În acest sens ar fi necesar, credem, ca în cadrul capitolelor introductive (la o perioadă) să fie reduse amănuntele istorice neesențiale și să se prezinte astfel materialul, încît să se vadă strînsa legătură dintre literatură, artele plastice și muzică (se pot aminti mai multe opere din domeniile respective care au aceleași teme și care reflectă momente de seamă din viața socială a perioadei respective). Ar fi necesar ca în cadrul acestor capitole să apară cît mai multe reproduceri din domeniul artelor plastice. În acest sens, capitolul „Revoluția Culturală” (clasa a XI-a) ar necesita unele completări.

Pentru ca manualele de literatură să poată fi folosite cu mai multă eficiență educativă, ele trebuie să îndeplinească și alte condiții. Ar fi de dorit, în primul rînd, ca în cuprinsul lor să figureze mai multe opere care reflectă realitățile sociale din patria noastră (de exemplu, din creația lui Geo Bogza). De asemenea, socotesc absolut necesar ca

manualele (atît la clasa a X-a cît și la clasa a XI-a) să cuprindă texte pe baza cărora să se facă analizele și comentariile respective. În condițiile în care analiza unor opere ca „Bărăgan” de V. Em. Galan sau „Cetatea de foc” de M. Davidoglu se face fără măcar o pagină de text din operele respective nu se poate realiza prea mult în direcția dezvoltării gustului elevilor pentru citit. Capitolul „Arghezi, artist al cuvîntului” (clasa a XI-a), atît de judicios din punct de vedere al comentariilor, dar aducînd pentru exemplificare numai cîteva versuri (tipărite cu litere mici) nu poate contribui, credem, atît cît ar fi de dorit, nici la educația estetică a școlărilor, nici la dezvoltarea dragostei lor pentru opera marelui scriitor.

Este drept că în manualul pentru clasa a XI-a s-a făcut un pas înainte prin introducerea în anexă a poeziilor indicate de programa școlară pentru analize, dar credem că plasarea acestor poezii în paginile în care se face analiza ar da rezultate mai bune.

În ce privește noul manual pentru clasa a X-a, ar fi de dorit ca structura lui să fie îmbunătățită. Comentariile ample ale unor opere în cadrul biografiilor dispersează materialul și dăunează acestor lecții atît din punct de vedere instructiv cît și din punct de vedere educativ. Lecțiile introductive privind anumite perioade ar putea să fie reduse în ce privește datele istorice, dar mai cuprinzătoare din punct de vedere al dezvoltării culturii, iar analizele literare să aibă în vedere esențialul care contribuie la realizarea laturii educative a lecțiilor, insistîndu-se asupra conținutului de idei al operelor analizate.

Socotim că ar fi indicat ca manualele să semnalizeze elevilor mai multe studii ale unor contemporani. În studiile lui M. Beniuc despre M. Eminescu sau despre T. Arghezi, de exemplu, se găsesc rînduri minunate care subliniază rădăcinile adînci în creația populară ale artei eminesciene sau ale artei argeziene. Credem, de asemenea, că în manuale s-ar putea aduce texte din aceste studii pentru întărirea unor afirmații.

Dînd în mînă școlărilor manuale de literatură cu un conținut cît mai educativ și cu o formă accesibilă și atrăgătoare, vom dezvolta în rîndurile tineretului nostru dragostea pentru literatură, preocuparea de a-și forma un larg orizont cultural, posibilitatea de a înțelege și a gusta frumusețea unei opere literare și a unei imagini artistice. Astfel de manuale duc la dezvoltarea celor mai alese trăsături morale pe care trebuie să le întrușeze omul nou, cetățean al noii societăți din patria noastră.

ELENA ILESCU
lector
la Institutul de perfecționare
a cadrelor didactice —
București

În biblioteca Școlii medii din comuna Rici, regiunea Mureș — numă Maghiară

Sărbătoarea școlii

Elevii și profesorii Școlii de 8 ani „Ștefan Plavăț” din Capitală au sărbătorit de curînd un eveniment important — aniversarea a 50 de ani de la nașterea eroului comunist Ștefan Plavăț al cărui nume îl poartă școala.

La festivitatea care a avut loc cu acest prilej tov. E. Feldman, directorul școlii, a evocat cîteva momente importante din viața acesteia. Situată într-un cartier mărginaș al Capitalei, Școala de 8 ani „Ștefan Plavăț”, altădată vitregită de regimul burghez-moșieresc, dispune acum de un local modern cu 24 săli de clasă, de laboratoare bine înzestrate, bibliotecă, sală de gimnastică.

În anii puterii populare, datorită condițiilor create de partid, școala a dat numeroase serii de absolvenți care fac cinste profesorilor lor acolo unde își continuă studiile sau își duc activitatea.

Pentru a sărbători aniversarea a 50 de ani de la nașterea eroului comunist Ștefan Plavăț colectivele de profesori și elevi s-au angajat, cu mai multe luni în urmă, să înscrie la sfîrșitul acestui an școlar noi succese în activitatea lor. Cu prilejul sărbătoririi au fost anunțate rezultatele obținute pînă acum în această direcție. Multe clase au intrat în cel de al III-lea trimestru fără elevi rămași în urmă la învățătură, iar numărul celor cu note bune și foarte bune a crescut simțitor față de anii trecuți.

În cadrul sărbătoririi elevii școlii au prezentat un reușit montaj literar-muzical de prof. Lola Chiriac, privind lupta eroului comunist Ștefan Plavăț. Deosebit de mult i-a impresionat pe participanții la festivitate și evocarea chipului lui Ștefan Plavăț în cuvîntul rostit de Eugen Bejan, redactor șef la Ecultura pentru Literatură și Artă.

Festival închinat lui Mihail Eminescu

Cu ocazia împlinirii a 80 de ani de la apariția „Luceafărului” elevii Școlii medii din Streabia au organizat, sub conducerea profesorilor de limba română, un festival închinat lui Mihail Eminescu.

Programul a avut o prezentare originală care a asigurat unitatea artistică a întregului spectacol și a urmărit să transmită participanților frumusețile poeziei eminesciene, prin sublinierea unei imagini specifice creației sale. O carte mare,

care domina întreaga scenă, cuprînzînd titluri de poeme, răsfoită pagină după pagină, a adus pe scenă recitari, cîntece și dramatizări din opera marelui nostru poet.

Prin contribuția profesorilor de limba română, ajutați de întreg colectivul cadrelor didactice din școală, festivalul organizat a fost deosebit de reușit, contribuind la dezvoltarea dragostei și interesului elevilor pentru comorile literaturii noastre.

Cîteva observații cu privire la predarea sistemelor de mărimi și unități

După cum se știe, în ultimul timp s-a făcut vădită tendința de a se folosi, în fizică și în disciplinele tehnice strîns legate de cerințele practicii, valori exprimate prin numere nici exagerat de mari, nici prea mici. Reamintim că printr-o hotărîre a Conferinței generale de măsuri și greutăți desfășurată în octombrie 1954 la Paris s-a recomandat folosirea sistemului internațional raționalizat — sistemul practic general de măsuri și unități MKSA — iar anul trecut, la cea de a XXVII-a reuniune generală a Comisiei electrotehnice internaționale ce a avut loc la București, s-a hotărît ca acest sistem să fie folosit pretutîndeni. Se impune deci ca și unele noțiuni științifice și tehnice care se predau în școli să fie revizuite. În aceste condiții surprinde

faptul că în articolul „Probleme actuale ale sistemelor de mărimi și unități” de conf. univ. A. Szanto (Gazeta învățămîntului nr. 690 și nr. 691) se recomandă folosirea în școlile medii a sistemului MKSA, deși la ora actuală este adoptată forma raționalizată a acestui sistem. Autorul articolului pune un deosebit accent pe exprimarea unităților de sarcină și curent electric în sistemele CGS și MKSA neraționalizate, respectiv pe transformarea dintr-un sistem de unități în celălalt. Socotim că acesta este de natură să frîneze introducerea în școlile medii a sistemului internațional. Apoi, trebuie ținut seama și de faptul că operațiile de transformare ale aceleiași mărimi dintr-un sistem în altul, scrierea de șiruri paralele de relații pentru

definirea unor mărimi în alt sistem decît cel internațional răpesc mult timp elevilor în detrimentul aprofundării problemelor de bază, al înțelegerii fizice a diferitelor mărimi înfîlinate.

În prezent se constată la unele cadre didactice o lipsă de preocupare pentru familiarizarea elevilor cu prevederile standardelor de stat, iar din partea altora chiar o necunoaștere a acestora, ceea ce se datorește și faptului că înseși unele manuale școlare operează cu mărimi și unități de măsură necorespunzătoare prevederilor actuale din domeniul standardizării și metrologiei. Cu atît mai mult se cerea în articolul respectiv o deosebită scrupulozitate în folosirea termenilor. Din păcate nici în această privință articolul nu este întru totul

corespunzător. De pildă, mărimea M_0 apare cu denumirea veche de permitivitate a vidului deși la cea de a XXVII-a reuniune generală, denumirea adoptată pentru M_0 a fost cea de constantă magnetică. Altă observație: în paragraful consacrat unităților curentului electric se recomandă introducerea amperului pe baza efectului chimic al curentului, ceea ce înseamnă efectiv folosirea amperului internațional, unitate scoasă din uz încă din 1948. Folosirea unei asemenea definiții numai pentru a nu introduce o noțiune încă necunoscută de elevi, dar care urmează a fi studiată în cadrul aceleiași discipline puțin mai tîrziu, nu o găsim de loc justificată.

Considerăm de asemenea ca inutilă și ducînd la supraîncărcarea elevilor recomandarea ca ei să fie obișnuiți cu relații în care mărimile sînt exprimate în unități de măsură din sisteme de unități diferite. Aceasta ar duce la apariția unor coeficienți paraziți, care împiedică folosirea relațiilor într-un sistem de măsură. Este neindicat totodată să se vorbească despre sisteme eterogene în școlile medii, așa cum cere în articolul său tov. Szanto cu referire la legea inducției electromagnetice sau la teorema lui Biot-Savart.

Ing. GH. CREȚU și
Ing. C. SAAL
Institutul politehnic din
Brașov

Recapitularea — la „Agricultură“

Important mijloc de consolidare a cunoștințelor

Experiența primului an de predare a agriculturii în școlile de 8 ani de la sate trebuie să se încheie prin găsirea unor soluții juste în ceea ce privește organizarea recapitulării finale la acest obiect. Mulți profesori pot folosi în această privință experiența dobândită de ei în predarea științelor naturale care, din punct de vedere teoretic, prezintă multe asemănări cu obiectul „Agricultură“. Intervin aici, însă, și o serie de probleme specifice obiectului, printre care în primul rând aceea că obiectul „Agricultură“ are aplicații mai largi în practică, ceea ce impune și un anumit mod de regrupare a cunoștințelor din diferite etape ale anului școlar.

Lecțiile de recapitulare finală trebuie să contribuie la consolidarea cunoștințelor elevilor ca și la înlăturarea unor lacune existente în pregătirea lor. Bunăoară, un control efectuat la o serie de școli din raioanele Sighișoara și Agnita a arătat că în pregătirea unor elevi mai există destule goluri și că alții au cunoștințe eronate. De exemplu, cerându-se elevilor din clasele a V-a să indice lucrările de pregătire a solului în vederea însămînțării de primăvară, mulți dintre ei au menționat între acestea și aratul, lucrare contraindicată primăvara. Astfel de erori au fost întâlnite și la clasele a VI-a și a VII-a. S-a constatat de asemenea o insuficiență a cunoașterii a complexului de lucrări de întreținere a diferitelor culturi. De exemplu, unii elevi din clasele a VI-a au indicat o singură lucrare de întreținere a culturii porumbului din necesarul de 8 lucrări, iar unii elevi din clasele a VII-a au indicat între lucrările de îngrijire a viței de vie în anul al II-lea, după plantare, numai tăierile de formare.

Una din cauzele care explică în bună măsură aceste lipsuri constă în faptul că unii profesori de agricultură, care nu au încă destulă experiență în predarea acestui obiect, n-au văzut necesitatea reluării cunoștințelor despre diferitele lucrări ale solului și de întreținere a culturilor — predate inițial în lecții independente — atunci când s-au predat teme complexe, ce necesită aplicarea diferențiată a acestor lucrări. De asemenea, ei nu au acordat

atenția cuvenită respectării — în forma sa specifică pentru obiectul „Agricultură“ — a principiului legării teoriei de practică și de aceea unii elevi nu pot grupa anumite lucrări agricole în sisteme diferite, în funcție de particularitățile biologice ale plantelor. Într-o oarecare măsură această cauză are o explicație obiectivă în faptul că predarea cunoștințelor de agricultură nu se realizează totdeauna corespunzător etapelor lucrărilor din agricultură. Totuși, chiar când a existat posibilitatea folosirii practicii ca mijloc de transmitere sau consolidare a cunoștințelor, nu i s-a acordat pretutindeni atenția necesară.

Lecțiile recapitulative din ultima etapă a anului școlar pot contribui mult la înlăturarea lacunelor sau erorilor din cunoștințele elevilor. Acum, sprijinindu-se pe întregul bagaj de cunoștințe dobândite de elevi în timpul anului școlar și folosind posibilitățile deosebite pe care le oferă etapa de vîrf a lucrărilor agricole, profesorul poate realiza multe printr-o alegere judicioasă a temelor de recapitulare, printr-o organizare chibzuită a lecțiilor recapitulative.

În alegerea temelor pentru recapitularea finală trebuie să pornim de la analiza concretă a situației la învățatură, să stabilim ce nu și-au însușit pe deplin elevii în timpul anului, pentru a-i ajuta să-și completeze cunoștințele acum. Pe lângă acest criteriu, profesorul are datoria să țină seama de un fapt care izvorăște în mod obiectiv din specificul obiectului, și anume de necesitatea de a regrupa cunoștințele în cadrul temei de recapitulare într-un sistem nou, impus de respectarea regulilor agrotehnice, în funcție de particularitățile biologice concrete ale unor culturi de bază prevăzute în programele școlare. Puși în fața unor teme complexe, a căror tratare impune folosirea multora din cunoștințele predate în timpul anului, elevii vor putea să stabilească legături între particularitățile biologice ale plantelor și sistemul de lucrări cerute de acestea în diferite faze de vegetație, să facă comparații, să tragă concluzii.

O cerință de bază a lecțiilor de recapitulare este realizarea unei legături cât mai strînse cu prac-

tica agricolă din gospodăriile agricole de stat și colective. Fiecare școală are posibilitatea să organizeze lecții de recapitulare care să-i pună pe elevi în situația de a rezolva probleme concrete, familiarizându-i totodată cu realizările gospodăriilor agricole de stat și colective și cu cunoașterea metodelor și tehnicilor agricole moderne.

Iată, în lumina acestor considerații, câteva exemple de teme de recapitulare ce pot fi realizate cu destulă ușurință. De exemplu, la clasa a V-a, cunoștințele cuprinse în capitolul „Solul și lucrările solului“ pot fi grupate în funcție de scopul lucrărilor solului, și anume, în vederea semănăturilor de toamnă și a celor de primăvară. Pentru concretizarea și aprofundarea acestor cunoștințe, ele pot fi recapitulate laolaltă cu cunoștințele din cadrul capitolului „Cultura plantelor de cîmp“. Cunoștințele din acest capitol pot fi recapitulate prin stabilirea unor asemănări și deosebiri între metodele de cultivare a griului, porumbului, fasolei, flozii-soarelui, sfeclii de zahăr, cartofului, plantelor de nutreț, în funcție de particularitățile lor biologice, stabilindu-se cerințele diferite față de climă și sol, tehnica diferită a culturii, lucrările de pregătire a solului, lucrările de întreținere a culturilor, bolile și dăunătorii care le atacă și modul de combatere a acestora. Este indicat să se insiste asupra motivării înlocuirii sistemului de agricultură cu ierburi perene cu sistemul de agricultură cu plante prășitoare, ca și asupra faptului că în agricultura socialistă noțiunea de asolament a dobândit un nou conținut — pe lângă succesiunea culturilor în timp și spațiu se includ aici sistemul de lucrări, sistemul de aplicare a îngrășămintelor corespunzător cu particularitățile biologice ale fiecărei culturi și starea terenului, folosirea preventivă și curativă a insecticidelor, fungicidelor și ierbicidelor, folosirea soiurilor de mare productivitate. Elevii trebuie să înțeleagă că acest sistem de agricultură imprimă producției agricole caracterul cel mai intensiv, producând cele mai multe unități nutritive la 100 de ha. de teren arabil.

La clasa a VI-a, unde programa de tranziție prevede transmiterea

unui volum mare de cunoștințe, este indicată recapitularea pe baza unor teme cât mai cuprinzătoare, insistîndu-se asupra specificului culturii legumelor, pomilor și a viței de vie. De pildă, la capitolul „Legumicultura“ se va insista asupra biologiei plantelor legumicole și asupra metodelor de cultură a legumelor (semănate direct în cîmp—rădăcinoase, bulboase, frunzoase, păstăioase — sau cultivate prin intermediul răsadului — varza, roșiile, vinetele, castraveții, dovleceii etc.). Cunoștințele cuprinse în capitolul „Pomicultura“ pot fi grupate în jurul problemelor privind clasificarea și biologia pomilor și arbuștilor fructiferi, producerea materialului săditor, lucrările de îngrijire a livezilor tinere, pe rod și a celor bătrîne. La rîndul lor, cunoștințele din capitolul „Viticultura“ pot fi recapitulate insistîndu-se asupra biologiei viței de vie, asupra diferențierii lucrărilor de întreținere în viile tinere, în primii ani de la plantare și în viile pe rod — fără a se neglija combaterea bolilor și dăunătorilor — în timp ce cunoștințele din capitolul „Cultura plantelor de cîmp“ pot fi recapitulate la fel ca la clasa V-a.

La clasa a VII-a, recapitularea cunoștințelor cuprinse în capitolele „Pomicultura“ și „Viticultura“ poate urma același fir ca la clasa a VI-a. În ceea ce privește repetarea cunoștințelor cuprinse în capitolul „Mecanizarea agriculturii“, se va insista asupra părților componente ale mașinilor agricole și asupra posibilităților de reglare a acestora. Este neapărat necesar ca recapitularea să aibă loc în fața mașinilor agricole, evidențiindu-se tipurile de mașini noi introduse în unitățile agricole socialiste.

În sfîrșit, recapitularea cunoștințelor referitoare la organizarea întreprinderii agricole socialiste trebuie să dea elevilor posibilitatea de a reține temeinic ceea ce este specific structurii organizatorice a S.M.T., G.A.S. și G.A.C. Deoarece mulți dintre elevii clasei a VII-a se vor încadra în muncă din gospodăria colectivă din localitate, este necesar să se insiste asupra organizării, evidenței și retribuției muncii în G.A.C.

VALENTINA VIȘAN
cercetător principal la Institutul de științe pedagogice

Laboratorul școlii

La școala din comuna Grindu, raionul Urziceni, s-a organizat un laborator agricol cu un bogat și variat material didactic colectat de elevi sub îndrumarea profesorilor de specialitate. Materialele existente în laborator sînt folosite cu succes în demonstrarea lecțiilor, ca și la recapitularea cunoștințelor teoretice de agricultură.

Acum, în ultimul trimestru, lecțiile recapitulative ținute în laboratorul școlii oferă elevilor posibilitatea să-și consolideze cunoștințele de agricultură însușite pînă în prezent. Totodată, practica pe care o desfășoară elevii, sub conducerea cadrelor didactice, pe ogoarele gospodăriei colective constituie și un bun prilej de îmbogățire a laboratorului școlii cu noi materiale care sînt colectate în prezent.

Atît activitatea de colectare și conservare a materialului didactic cît și lecțiile recapitulative ținute în laboratorul școlii, ilustrate cu materialul expus aici, reprezintă un mijloc important de fundamentare științifică a cunoștințelor elevilor, de legare a acestor cunoștințe cu practica.

GHEORGE
GHEORGHIO
Urziceni

Procedee bune, eficiente

După cum se știe, obiectul „Agricultură“ include mai multe discipline care cuprind, la rîndul lor, capitole și teme cu conținut foarte variat. De exemplu, în clasa a V-a se predau cunoștințe din trei discipline distincte — pedagogie, agrotehnică și fitotehnie. Mergînd mai departe, dacă ne oprim numai la agrotehnică, bunăoară, observăm că în cadrul ei se predau cunoștințe care merg de la probleme de fiziologie vegetală pînă la cele de biochimie aplicată, de tehnică agricolă sau chiar de mecanizare. Dar în practică toate aceste cunoștințe nu se aplică izolat, deoarece lucrările agricole cuprind sisteme de operații care se condiționează reciproc, fiecare operație fiind pregătită de cea anterioară și pregătind-o pe cea care urmează. Ca atare, o primă cerință a lecțiilor de recapitulare la agricultură este de a coordona, de a sintetiza cunoștințele atît de variate în sisteme unitare și încheiate, care să urmeze un fir logic, conducător, conform cu desfășurarea reală a procesului de producție în agricultură.

O altă cerință foarte importantă a lecțiilor recapitulative de agricultură, și care decurge din caracterul aplicativ al științelor agricole, constă în aplicarea complexă, sub aspecte noi, inedite și motivate științific, a cunoștințelor teoretice predate în cursul anului școlar, rezolvarea de probleme noi, în situații schimbate. Agricultură științifică se sprijină în

cea mai mare măsură pe progresele științelor biologice, din care elevii și-au însușit noțiuni de botanică și zoologie. Acestea trebuie valorificate intens la lecțiile de recapitulare, prin folosirea corelațiilor între cunoștințele de științe naturale și cele de agricultură. De exemplu, o temă de recapitulare intitulată „Combaterea bolilor și dăunătorilor plantelor cultivate“ dă prilejul să se repete caracteristicile botanice ale plantelor agricole, fazele lor de vegetație etc., în corelație cu cunoștințele de zoologie despre viața insectelor, despre metamorfoza acestora, despre mediul lor de viață, precum și cu cunoștințele de botanică despre ciupercile parazite. Totodată se pot recapitula cunoștințele privitoare la substanțele insecto-fungicide, făcîndu-se o clasificare a acestor substanțe după modul de distrugere a agenților patogeni, ceea ce este un element nou, care lărgeste cercul de cunoștințe al elevilor. De asemenea, o lecție recapitulativă cu tema „Cum putem dirija factorii vieții plantelor prin lucrările agricole“ prilejuiește numeroase corelații între botanică și agrotehnică, punînd în evidență legătura între factorul lumină și metodele de semănat sau orientarea terenului față de punctele cardinale, între factorul apă și lucrările de primăvară și de vară ale solului pentru păstrarea apei în sol, crearea de soiuri rezistente la secetă etc. Și în această lecție putem introduce un

element nou, discutînd cu elevii despre modul cum se stabilesc epocile de udat la irigarea culturilor în funcție de nevoile de apă ale plantelor la diferite faze de vegetație. Astfel elevii își formează sisteme intercorelate de cunoștințe și priceperi, ceea ce asigură temeinicia pregătirii lor.

Un procedeu foarte indicat pentru lecțiile de recapitulare este acela al comparațiilor, care dă posibilitatea repetării cunoștințelor în legături noi, ceea ce contribuie la fixarea și sistematizarea lor. De exemplu, este bine să-i punem pe elevi în situația de a stabili asemănări și deosebiri între diferitele moduri de cultură a plantelor, de a arăta norme sau reguli agrotehnice comune pentru situațiile diferite pe care le-au întâlnit cu ocazia aplicațiilor practice.

Recapitularea separată a culturii cerealelor, culturii porumbului, flozii-soarelui etc., nu duce decît la o reluare mecanică a temelor din manual. De aceea se recomandă să se recapituleze comparativ cultura plantelor grupate după agrotehnică lor sau după caracteristicile botanice. De exemplu, putem trata plantele prășitoare într-o grupă, iar cerealele păioase de primăvară, împreună cu alte culturi cu agrotehnică asemănătoare, în altă grupă. Pentru astfel de teme se pot rezerva chiar 2-3 lecții, deoarece ele cuprind cea mai mare parte a materiei predate în clasa a V-a. Succesiunea problemelor în a-

ceste lecții ar fi următoarea: se începe cu recapitularea cunoștințelor despre starea în care trebuie să se găsească solul, primăvara, spre a se asigura condiții favorabile pentru germinarea semințelor și dezvoltarea tinerelor plante; se enumeră aceste condiții; se arată prin ce procedee tehnice se realizează etc. Am recapitulat astfel o serie de cunoștințe de bază din agrotehnică — unii factori ai vieții plantelor și sistemul lucrărilor solului în vederea semănăturii. După ce, prin convorbiri cu elevii, am grupat plantele agricole de primăvară în cele două categorii menționate mai sus, discutăm comparativ cultura acestora, stabilim asemănări și deosebiri pe categorii și grupe de plante etc. La sfîrșit alcătuim table sintetice, cu rubrici în care se trec comparativ datele recapitulate.

Un procedeu eficient de recapitulare, prin comparații, caracteristic predării agriculturii, deoarece reproduce situațiile reale de pe teren, este acela de a stabili reguli, norme sau lucrări comune pentru anumite culturi. De pildă: ce lucrări comune se execută la cultura porumbului, flozii-soarelui și sfeclii de zahăr; ce caractere botanice comune sau ce cerințe comune au plantele din familia leguminoase; ce îngrășăminte organice și chimice se aplică la toate culturile agricole; ce măsuri comune de pregătire a semințelor tuturor plantelor trebuie luate în vederea semănăturii; ce lucrări comune se execută într-o anumită perioadă a anului pe terenuri cultivate cu plante diferite; care sînt elementele climatice de care trebuie să ținem seama la prășitul porumbului, flozii-soarelui, cartofilor, sfeclii de zahăr; ce caractere comune au buruienile din culturile de cereale etc.

În cuprinsul lecțiilor recapitulative de agricultură trebuie să se includă nu numai probleme de agrotehnică generală, ci și metodele (procedeele) practice de a le rezolva în condițiile specifice locale. Aceasta înseamnă de fapt recapitularea lucrărilor practice executate de elevi în gospodăria colectivă. Este necesar ca lecțiile de acest fel să se desfășoare chiar la locul de muncă, ceea ce dă posibilitatea de a îmbina strîns repetarea aplicațiilor practice cu cunoștințele teoretice care le motivează sau le explică.

Iată un exemplu de astfel de lecție recapitulativă ținută cu elevii clasei a V-a pe terenurile cultivate cu porumb și floarea-soarelui. Cerele elevilor să observe stadiul de vegetație în care se găsesc plantele, gradul lor de dezvoltare, starea solului etc., precum și efectele ultimei lucrări — de exemplu prașila a doua sau rîritul — asupra solului și plantelor. Se reamintesc lucrările executate anterior (lucrările solului, îngrășarea terenului, alegerea și pregătirea seminței, semănatul, primele lucrări de întreținere). Se stabilesc apoi lucrările comune și cele deosebite care s-au executat pentru cultura celor două plante. Această trecere în revistă are scopul să aducă în atenția elevilor problema în ansamblu, ca o prezentare a întregului, spre a se putea trece mai departe, la recapitularea analitică a părților, conexîndu-se probleme din toate capitolele programei. Revenind la recapitularea lucrărilor solului, repetăm cunoștințele principale din capitolul despre sol (compoziția, însușirile, tipurile de sol). Discutăm apoi cu elevii, aplicativ, compoziția și însușirile solului de pe parcelele unde se ține lecția și de pe teritoriul gospodăriei, relevăm asemănările și deosebirile,

Recapitularea — în clasele I-IV

La citire

Lecțiile de repetare finală la citire contribuie într-o mare măsură la perfecționarea cunoștințelor, la lărgirea și consolidarea lor, la înțelegerea mai adâncă a diferitelor probleme înșușite în timpul anului școlar. Ele oferă totodată largi posibilități de a realiza corelații mai profunde între cunoștințele înșușite în cadrul studierii textelor din manualul de citire, ca și între lecțiile de citire și cele de gramatică și compunere.

Posibilitățile de consolidare a cunoștințelor de gramatică și ortografie în procesul repetării materiei la citire sînt foarte variate. Recitind, de pildă, anumite texte sau fragmente izolate — în cadrul folosirii procesului citirii selective — elevii pot primi sarcina să analizeze diferite categorii gramaticale cuprinse în ele, ceea ce îi ajută să înțeleagă mai bine și rolul lor stilistic. De asemenea, cu prilejul analizei lucrărilor scrise legate de diverse întrebări și teme recapitulative, pe lângă grija pentru conținutul de idei și pentru stil, vom atrage atenția elevilor asupra regulilor de punctuație și de ortografie.

O strînsă legătură se poate realiza între citire și compunere. Lecțiile de repetare la citire pot sprijini procesul de alcătuire a compunerilor cînd în realizarea lor se folosește, printre altele, procesul citirii pe roluri. În acest fel, pe lângă faptul că lecția capătă un caracter mai viu, mai atractiv, elevii își consolidează cunoștințele privitoare la rolul dialogurilor și pot fi stimulați să alcătuiască și ei, în clasele a III-a și a IV-a, pe baza materialului literar repetat, compuneri cu dialog.

Compunerile scrise ale elevilor, la rîndul lor, constituie un bun prilej de consolidare a cunoștințelor de gramatică, ortografie și punctuație. Analiza compunerilor, urmînd nu numai conținutul de idei și stilul ci și felul în care elevii folosesc cunoștințele gramaticale, constituie o activitate valoroasă pentru consolidarea și dezvoltarea deprinderilor gramaticale.

Lecțiile de repetare la citire sînt eficiente numai dacă se respectă unele cerințe de bază. Între acestea se numără, în primul rînd, asigurarea caracterului conștient și activ al citirii. Cadrele didactice se pot convinge că elevii au înțeles bine materialul repetat, cerîndu-le acestora să expună ideile cu propriile lor cuvinte, să motiveze afirmațiile pe care le fac, să le aplice în practică

etc. Caracterul activ al repetării se realizează în mod evident atunci cînd prin procedee variate se asigură corectitudinea și expresivitatea redării celor citite. Aceste trăsături reies în special în repetarea textelor de citire cu conținut literar. Caracterul activ al repetării apare și mai pregnant atunci cînd elevii sînt puși în situația de a face sistematizări și sintetizări ale cunoștințelor din domeniul științelor naturii, geografiei și istoriei, cunoștințe înșușite cu prilejul studierii textelor cu conținut practic științific.

O altă cerință esențială a repetării la citire constă în stimularea interesului elevilor pentru repetare. Acest interes crește continuu cînd repetarea lărgeste orizontul de cunoștințe al elevilor și îi face să privească într-un fel nou faptele și fenomenele cunoscute, cînd îi învață să analizeze și să generalizeze.

Între mijloacele de stimulare a interesului elevilor pentru repetarea lecțiilor de citire un loc deosebit îl ocupă elementul noutății. Se știe că repetarea frecventă și monotonă a aceluiași activități (numai citire și răspunsuri la întrebări etc.) produce la elevi o stare de somnolență, de apatie. De aceea repetarea nu trebuie să se desfășoare uniform, după un anumit șablon, reproducîndu-se mereu aceleași cunoștințe, în aceeași ordine, cu aceleași metode etc., ci să includă cu necesitate elemente noi. Trebuie să se țină seama apoi și de un alt fapt. În manualele de citire pentru clasele I—IV, textele au un conținut variat — practic științific (din domeniul științelor naturii, geografiei etc.) sau literar. De obicei, în timpul anului școlar ele se studiază în ordine în care sînt dispuse în manuale. Dacă sînt luate în aceeași ordine și la recapitularea finală — așa cum procedează cadrele didactice neexperimentate, lecțiile de repetare devin plictisitoare, neinteresante pentru elevi. Iată de ce se impune multă grijă pentru introducerea elementelor noi.

Una din căile cele mai eficiente de introducere a elementului noutății în lecțiile de repetare la citire îl constituie restructurarea materiei predate, care să permită stabilirea unor noi legături între cunoștințele înșușite într-o anumită ordine în timpul anului, să ofere elevilor posibilitatea de a sesiza aspecte noi ale problemelor deja înșușite. Elementele noi pot fi introduse — între altele — prin includerea într-o singură temă, mai cuprinzătoare, a

unor texte de citire din domeniul științelor naturii, istoriei etc. și a unora cu conținut literar. Folosirea acestui procedeu la clasele mici are și avantajul de a contribui la pregătirea elevilor în vederea studierii sistematice, în clasele a III-a și a IV-a, a obiectelor de învățămînt respective.

Pentru ilustrare, dăm un exemplu de lecție recapitulativă la clasa I cu tema „Primăvara”, în care pot fi cuprinse texte în proză și poezie.

Ideile principale în jurul cărora se poate restructura materialul temei pot fi: 1) Semnele caracteristice ale primăverii; 2) Ce fac plantele și păsările primăvara; 3) Activități de primăvară: jocul copiilor și munca oamenilor.

În organizarea repetării unei asemenea teme se pot folosi diverse metode: citirea selectivă, recitarea selectivă, povestirea unor fragmente care reliefează ideile respective etc. Varietatea procedurilor oferă posibilitatea antrenării majorității elevilor în procesul citirii, al povestirii și al discutării principalelor idei pe care le cuprind textele consacrate acestei teme. De pildă, în tratarea primei idei se vor reciti integral textele „Martie” și „A sosit primăvara”, se va recita integral poezia „Martie” și se vor purta discuții pe marginea întrebărilor: Despre ce anotimp am citit?; Ce știi despre primăvară?; Ce s-a întimplat cu zăpada?; Cum încălzește soarele primăvara? În legătură cu cea de-a doua idee: Ce fac plantele și păsările primăvara? purtăm discuții pornind de la întrebările: Ce s-a întimplat cu ghioceii o dată cu sosirea primăverii? (au înflorit). Dar cu iarba? (a încolțit). Care sînt păsările care vin primăvara la noi în țară? (rîndunica, cucul etc.) Cerem apoi elevilor să spună ghicitoarea despre rîndunica și să povestească fragmentul din bucata „Rîndunica”, în care se arată cum au întîmpinat păsările de curte sosirea rîndunecilor. În continuare se citește întîi de către un elev și apoi pe roluri textul respectiv din manual, se discută foloșele pe care le aduc păsările călătoare și se cere să se povestească despre felul cum trebuie ocrotite aceste păsări. În sfîrșit, în legătură cu cea de-a treia idee — Activități de primăvară: jocul copiilor și munca oamenilor — vom discuta despre ceea ce fac copiii primăvara (învață, se joacă, ajută părinților), despre ajutorul pe care îl dau copiii tîrînilor colectivități la munca din livadă. Le vom cere apoi copiilor să citească rîndurile în care se arată cum stîrpesec tîrîni colectivități omizile acunse prin crăpăturile scoarței și vom discuta, în continuare, despre muncile care se efectuează primăvara în grădina de zarzavat, despre ajutorul dat de copiii harnici părinților la munca din grădina de zarzavat și despre uneltele folosite în acest scop. Se va citi apoi în întregime textul „Grădina de zarzavat”, după care vom cere copiilor să spună de ce le place anotimpul primăvara, vom cita cu ei „Cîntec”, pe versuri de St. O. Iosif și îi vom întreba ce anotimp urmează după primăvară. Ca temă pentru acasă, în vederea lecției viitoare de repetare, vom cere elevilor să recitească din manual textele care se referă la anotimpul vară, urmînd anumite idei, ca de exemplu, schimbările petrecute în natură în comparație cu primăvara, ocupațiile oamenilor etc.

Un alt mijloc important de introducere a elementului nou în lecțiile de recapitulare îl constituie folosirea lecturii elevilor în afară de clasă. În cadrul lecțiilor de repetare le putem pune elevilor diferite întrebări la care ei să răspundă pe baza lecturii în afară de clasă, ca de exemplu: În ce cărți ați mai citit despre transformarea naturii de către om?; Ce povestiri cunoașteți din care să reiasă vitejia și dragostea de patrie a poporului nostru? etc.

Citirea explicativă în cadrul căreia se urmărește consolidarea cunoștințelor înșușite de către copii prin lectura textelor și dezvoltarea deprinderilor de citire constituie una din sarcinile de bază ale predării limbii romîne în clasele I—IV. În procesul repetării materiei la citire această sarcină trebuie avută permanent în vedere. Îmbinarea dintre citirea propriu-zisă și discuțiile purtate în legătură cu cele citite trebuie astfel realizată, încît citirea să constituie baza lecției de repetare.

menționăm calitatea solurilor (reamintind rezultatele experiențelor de laborator cu probe de sol, dacă s-au făcut). Comentînd calitatea și starea de fertilitate a solurilor respective trecem mai departe, la recapitularea cunoștințelor generale despre îngrășămînte. Reamintim ce îngrășămînte s-au aplicat, diferențiat, la culturile sau pe terenurile studiate, în ce cantități etc. În continuare recapitulăm cunoștințele despre lucrările solului în general, clasificăm aceste lucrări, arătăm scopul lor, caracteristicile, mașinile de lucru a solului etc. Reamintim lucrările executate pe terenurile gospodăriei colective pentru însămînțarea porumbului și florii-soarelui comparativ cu lucrările executate pentru semănatul grîului și ovăzului, menționăm datele la care s-au executat, mașinile folosite etc. Pentru a arăta elevilor cum se rezolvă unele probleme practice în alte situații decît cele generale predate la curs, putem discuta cu ei despre condițiile climatice din iarnă și primăvara aceasta, despre adaptarea lucrărilor agricole la aceste condiții, despre învățămîntele ce se pot trage, etc. La școlile aflate în regiuni de dealuri, cu terenuri agricole în pantă, vom recapitula și măsurile ce s-au luat (sau care trebuie luate) pentru combaterea eroziunii și conservarea solului.

Multă atenție trebuie să dăm și consolidării cunoștințelor despre sămînță și semănat. Vom repeta cunoștințele principale despre alcătuirea semințelor, despre condițiile unei bune semințe (reamintind rezultatele experiențelor de laborator executate în timpul iernii cu privire la încercarea facultății germinative, la puritate etc.), despre tratarea și pre-

gătirea seminței. Vom recapitula, comparativ, metodele de semănat și mașinile de semănat.

Un element nou al acestei lecții îl poate constitui discuția (purtată la nivelul de înțelegere al elevilor) despre mijloacele de creare a soiurilor selecționate, productive, despre însușirile ce se cer acestor soiuri.

Ca elemente aplicative, se reamintesc soiurile de porumb și de floarea-soarelui cultivate în gospodăria respectivă, se discută, comparativ, cum s-a pregătit sămînța, cum și cînd s-a semănat, care a fost distanța între rînduri, densitatea la hectar etc. Este bine să se arate, în aceste ocazii, deosebirile dintre îndrumările teoretice date la curs și felul cum s-au executat lucrările, ce trebuia să se facă și nu s-a făcut, cauzele.

În continuare vom trata în același mod lucrările de îngrijire a porumbului și florii-soarelui în timpul vegetației, pînă la ultima lucrare reamintită la începutul lecției. Se fac generalizări despre legătura dintre dezvoltarea plantelor agricole, perioadele de vegetație, cerințele lor de viață și felul lucrărilor agricole de îngrijire (plivit, prașit, polenizări suplimentare). Ca element nou se discută despre noile metode de combatere a buruienilor prin folosirea erbicidelor selective și despre îngrășările extraradiculare.

În acest mod lecțiile recapitulative despre cultura plantelor agricole ne permit să trecem prin toată materia, să facem comparații, aplicații, corelații, astfel încît să contribuim în mod eficient la fixarea, sistematizarea și îmbogățirea cunoștințelor elevilor.

PETRE STANCULESCU

Conf. univ. ION BERCA

În vizită la muzeul de științe naturale „Grigore Antipa” din Capitală.

O lecție - excursie

Acum, în perioada recapitulării finale a cunoștințelor, mă străduiesc să folosesc metode și procedee cît mai variate, care să-i atragă pe elevi și să-i ajute în consolidarea și sistematizarea celor învățate în timpul anului, în sesizarea și reținerea legăturilor existente între acestea.

Printre altele mi-am propus să folosesc, pentru recapitularea cunoștințelor de geografie, o excursie în natură. Am pornit de la ideea că o astfel de activitate, în care se îmbină armonios metoda conversației cu observația pe teren, dă elevilor posibilitatea să facă comparații, să generalizeze faptele, să tragă în mod independent concluzii.

Lecția recapitulativă organizată sub forma excursiei a avut loc în împrejurimile comunei noastre — comuna Vama Marga, din raionul Caransebeș. Aici, într-un tînet păduros, elevii și-au reîmprospătat și consolidat o serie întreagă de cunoștințe privind punctele cardinale, formele de relief, flora și fauna țării noastre etc. Drumul spre pădure, prezentînd o mare variație de teren, a dat elevilor posibilitatea de a constata încă o dată aspectul real al formelor de relief reprezentate pe hartă prin semne convenționale, le-a oferit prilejul de a face referiri la factorii climaterici, de a efectua exerciții de orientare în natură pe baza elementelor floristice, (elevii au căutat mușehiul de pe scoarța arborilor, știind că poziția acestuia este un indiciu de orientare în pădure fără busolă). Tot în timpul drumului elevii au putut observa o serie de roci caracteristi-

ce regiunii noastre și, la o oarecare distanță, munții de la Ruschița, unde se găsește marmora.

În pădure discuția cu elevii s-a oprit, printre altele, asupra lemnelor de esențe moi și esențe tari, stabilindu-se particularitățile fiecăreia din aceste categorii. S-a precizat că în zăvoaie, din cauza pămintului foarte umed, cresc numai esențe moi — salcia, aninul sau plopul — cărora le convine acest mediu.

Observațiile asupra formelor de relief, asupra florei, faunei și rocilor au fost astfel orientate încît elevii să desprindă elementele caracteristice, să verifice pe teren noțiunile înșușite în clasă, să generalizeze cunoștințele dobîndite în timpul anului. De pildă, pe baza elementelor naturale observate de ei cu prilejul excursiei, am purtat o discuție privitoare la bogățiile regiunii Banat. De asemenea, am discutat cu elevii despre însemnătatea economică a pădurilor și despre modul cum influențează ele clima, relieful, vegetația și fauna. Elevii au vorbit cu acest prilej despre exploatarea nerațională a pădurilor în trecut, ca și despre măsurile luate de statul nostru democratic-popular în vederea unei cît mai judicioase folosiri a pădurilor.

Lecția recapitulativă s-a încheiat cu concluziile trase de elevi asupra elementelor geografice observate cu ocazia excursiei, legînd aceste concluzii de cunoștințele de geografie fizică și economică a regiunii Banat dobîndite în clasă.

Inv. D. DUMITRU
raionul Caransebeș

Discuții pe teme de metodică

De cîrînd, cadrele didactice care predau la clasele I—IV de la Școala de 8 ani nr. 7 din București au analizat, într-o ședință a comisiei metodice, problemele legate de recapitularea finală a cunoștințelor. În referatul prezentat în cadrul acestei ședințe s-a pus accentul asupra modului cum trebuie să aleagă învățătorii temele lecțiilor recapitulative și asupra metodelor și procedurilor pe care trebuie să le folosească în cadrul lor.

Discuțînd problemele recapitulării finale, cadrele didactice care predau la clasele I—IV au subliniat îndeosebi faptul că la aceste clase, pentru a menține mereu trează atenția elevilor și pentru a le stimula interesul, este necesar ca fiecare lecție să cuprîndă cît mai multe elemente noi. Aceasta se va realiza prin reluarea într-un mod diferit și cu procedee diferite a cunoștințelor care au fost predate în cursul anului.

Astfel, învățătorii și-au propus să organizeze lecții de recapitulare la Muzeul de Istorie a Partidului sau la Muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa”. De asemenea, numeroase cunoștințe de zoologie vor fi recapitulate în cadrul unor vizite la grădina zoologică din pădurea Băneasa.

Foarte multă atenție s-a dat utilizării în lecțiile de recapitulare a unui material didactic nou, bogat și variat. Învățătorii și-au propus să folosească în lecțiile ținute la clasele I—IV cît mai multe planșe de sinteză și să recurgă într-o mai largă măsură în această perioadă la proiectarea unor filme, diafilme și diapozitive, care au calitatea de a reîmprospăta în memoria elevilor o bună parte din cele mai importante cunoștințe acumulate în cursul anului.

Practica în producție la sfârșit de an școlar

Paralel cu recapitularea cunoștințelor teoretice, practica în producție are în actuala etapă a anului școlar un rol important în consolidarea și sistematizarea cunoștințelor tehnice și a deprinderilor practice de lucru ale ucenicilor și elevilor, în pregătirea acestora pentru probele practice finale.

Stabilind obiectivele centrale ale practicii din această perioadă, colectivul pedagogic al grupului nostru școlar — Grupul școlar auto din Craiova — a urmărit s-o organizeze astfel încât ea să permită aprofundarea de către ucenici și elevi a cunoștințelor și deprinderilor privind tehnologia nouă, mînuirea utilajelor moderne cu care sînt dotate întreprinderile, metodele avansate de organizare a locului de muncă și a procesului de producție în ansamblu. De asemenea, ne-am propus să intensificăm participarea ucenicilor și elevilor la activitatea pentru îndeplinirea ritmică și depășirea planului de producție, pentru creșterea productivității muncii și reducerea prețului de cost, pentru asigurarea calității produselor și îmbunătățirea continuă a condițiilor tehnico-organizatorice din producție.

În ceea ce îi privește pe ucenici, aceștia își desfășoară activitatea practică la I.R.A.-8-Craiova și la cele două autobaze I.R.T.A. din orașul nostru. Analizând condițiile existente în fiecare dintre aceste unități școlare a stabilit, împreună cu conducătorii respective, un asemenea grafic de lucru, încît fiecare ucenic să aibă posibilitatea de a cunoaște toate fazele procesului tehnologic în specialitățile mecanică auto, instalații electrice auto și caroserie auto. Pe baza graficului întocmit, toți ucenicii au putut efectua lucrări atât la I.R.A.-8 cît și la cele două autobaze I.R.T.A. Ei au trecut succesiv prin toate fazele procesului de producție, cunoscînd atât operațiile de bază cît și cele auxiliare din specialitatea pentru care se califică.

Acum, efectuîndu-și practica de la sfârșitul anului școlar, ucenicii lucrează efectiv și continuu în cadrul echipelor sau la diferite locuri separate de muncă, avînd posibilitatea de a executa singuri, pe baza îndrumărilor primite, întreaga lucrare ce li s-a încredințat. Acolo unde a fost

posibil, ucenicii anului III au fost constituiți în echipe, care au primit sarcini bine precizate în cadrul procesului de producție, iar realizările au fost înregistrate pe graficul întrecerii socialiste.

Pentru întărirea eficacității controlului și îndrumării practicii în producție, graficul privind activitatea din această perioadă a fost comunicat șefilor de secții și maistrilor. În același timp s-a asigurat o participare activă a profesorilor de specialitate la ședințele de producție. Toate acestea au ajutat la desfășurarea în condiții bune a practicii, la buna pregătire a elevilor. Într-adevăr o analiză efectuată de curînd la I.R.A.-8 a evidențiat că numeroși ucenici din anii II și III execută de pe acum cu pricepere o serie de sarcini de producție.

Probleme mai complicate a ridicat în fața colectivului nostru organizarea practicii în producție a elevilor din școala tehnică pentru construcții de drumuri și poduri din cadrul grupului școlar. Împărțiți în grupe mici, acești elevi își efectuează practica la numeroase șantiere din regiune, dintre care unele destul de depărtate de școală. Pentru a asigura și în aceste condiții buna desfășurare a muncii elevilor, pentru a avea siguranța că tematica lucrărilor efectuate de ei corespunde cerințelor puse de specialitatea în care se pregătesc, am colaborat îndeaproape cu întreprinderea căreia îi aparțin șantierele. Inginerii și tehnicienii delegați nominal de aceasta să răspundă de practica elevilor au fost instruiți de conducerea școlii cu privire la specificul îndrumării și controlului practicii în producție. Acum ei îi ajută permanent pe elevi să urmărească realizarea tematicii de practică indicată de școală, controlează și notează în caietele de practică lucrările executate de fiecare elev, păstrează o legătură neîntreruptă cu școala pentru rezolvarea problemelor legate de activitatea elevilor în producție. Pe baza informărilor primite de la acești responsabili ai practicii, delegatul întreprinderii va întocmi referatul și caracterizarea elevilor, arătînd comportarea lor în producție și posibilitățile pe care le au.

Elevii din ultimul an al școlii tehnice efectuează în această perioadă,

paralel cu practica în producție, și studiile necesare pentru întocmirea proiectului de diplomă în vederea absolvirii școlii. Este o sarcină destul de complexă, deoarece proiectul trebuie să reflecte nu numai pregătirea tehnică a viitorului tehnician, ci și puterea sa de concepție, să arate dacă el este capabil să aducă o contribuție personală în rezolvarea unor probleme de producție, să aleagă soluțiile cele mai potrivite în acest scop și să știe să le dea justificarea tehnico-economică.

Experiența din anii trecuți ne-a arătat că numai discutarea temei de proiect cu profesorul îndrumător la școală, înainte de plecarea elevilor la practică, nu dă certitudinea că proiectele vor fi bine întocmite. De aceea, pe lângă indicațiile date de profesorii îndrumători cu privire la culegerea materialului documentar necesar întocmirii proiectului de diplomă, în anul acesta ne-am îngrijit ca elevii din ultimul an să fie prijiți și de către maistrii, tehnicienii și inginerii șantierului și în primul rînd de către responsabilul cu practica. Avem convingerea că, datorită colaborării care s-a statornicit și în acest domeniu între școală și întreprindere, viitorii absolvenți vor putea să definitiveze în condiții bune, atunci cînd se vor înapoia de la practică, lucrarea de diplomă.

EDUARD CISMARU
directorul Grupului școlar
auto din Craiova

Ucenicii anului I de la Școala profesională a Combinatului siderurgic din Galați la o oră de instrucție practică.

Lecțiile de recapitulare finală

Pregătind recapitularea cunoștințelor de tehnologie generală și specială căutăm să organizăm lecțiile recapitulative în mod diferențiat la școala profesională și la cea tehnică, în funcție de specificul de vîrstă și de pregătirea anterioară a elevilor. Astfel dacă la școala tehnică punem un mai mare accent pe munca independentă a elevilor, la școala profesională îndrumarea noastră este mai amănunțită. Aici alcătuim cu elevii schema fiecărei

lecții de recapitulare, iar la sfârșitul acesteia concretizăm unele noțiuni a căror interpretare de către elevi n-a evidențiat esențialul și n-a subliniat într-o măsură suficientă importanța lor practică.

La ambele școli recapitularea include lecții de sinteză generală în care se repetă în ansamblu noțiunile predate în cursul anului, exerciții aplicative care, în unele condiții, se îmbină cu recapitularea unor principii, legi etc., precum și lecții care se desfășoară la locul de producție, cu scopul de a se consolida deprinderile de aplicare a unor scheme tehnologice (de exemplu, mînuirea mașinilor studiate, a unor aparate de măsură și control etc.). În aceste cazuri urmărim îndeosebi cum reușesc elevii să aplice la locul de producție, deci în procesul de fabricare, cunoștințele teoretice.

O grijă deosebită vom acorda în lecțiile de recapitulare formulării întrebărilor, al căror conținut trebuie să-i îndrume pe elevi spre sistematizarea cunoștințelor lor. Întrebări ca de pildă, „Cum influențează proprietățile chimice rezistența metalelor la coroziune?” „Cum se stabilește valoarea raportului de transmisie dintre două roți din același circuit de mișcare?” sînt stimulante atît pentru gîndire cît și pentru memorie.

Ne propunem să combatem în lecțiile recapitulative orice tendință către reproducerea mecanică a unor formulări. De exemplu, la recapitularea temei de la tehnologia materialelor „Coroziunea metalelor și protecția metalelor contra coroziunii” la școala tehnică, vom cere elevilor nu o prezentare generală a importanței și necesității protecției metalelor contra coroziunii, ci alcătuirea unei scheme din care să reiasă felul cum această protecție asigură menținerea calităților fiecărui metal în parte. De asemenea, la repetarea capitolului „Chimizarea țiteiului”, vom cere elevilor să alcătuiască o schemă cuprinzînd produsele rezultate din chimizare, să arate necesitatea obținerii lor pe calea fluxului tehnologic cel mai adecvat și să evidențieze importanța lor economică.

Ne preocupăm stăruitor să introducem în recapitulare elemente noi. De exemplu, la recapitularea temei „Coroziunea metalelor și protecția lor” vom discuta cu elevii despre metodele noi de protecție a metalelor, indicate în diferite reviste de specialitate. În repetarea capitolului „Chimizarea

rea țiteiului” vom aduce în discuție unele probleme noi din sectorul petrochimic cu privire la poliacetati, poliamide, rășini etc.

Tot pentru integrarea în lecții a unor noțiuni noi vom utiliza lectura unor pasaje din diverse articole apărute în literatura de specialitate, ca de exemplu despre ascuțirea burghiilor elicoidale, despre rigiditate și vibrații etc. De asemenea, vom prezenta secvențe din filme didactice și documentare sau din jurnale cinematografice care sînt în dență probleme practice. Lecțiile de cunoștințele predate la disciplinele de specialitate. Ne-am propus să folosim de pildă secvențe prezentînd procedeele moderne de strunjire interioară și de filetare, metodele noi folosite la turnarea metalelor, probleme legate de procesul laminării etc. De asemenea, vom prezenta planșe, machete funcționale, diverse scheme care n-au fost folosite la predarea temelor respective și care înfățișează anumite probleme într-o formă nouă. De exemplu, vom prezenta schema care arată ciclul de funcționare a unor mașini-unelte din sectoarele productive, mașini ale căror principii de funcționare au fost studiate în timpul anului în mod izolat.

De asemenea, vom alcătui cu elevii schemele unor fluxuri tehnologice care îmbină elementele întâlnite în practică cu cele studiate anterior la lecții. De exemplu, schema procesului tehnologic de fabricare a bandajelor, a discurilor, a roților monobloc, a profilelor speciale pentru roțile dintate etc.

Vom căuta să creăm în cadrul lecțiilor cît mai multe prilejuri ca elevii să-și fixeze, prin probleme aplicative, elementele de bază din temele studiate și să scoată în evidență latura lor practică. De exemplu, le vom cere să determine numărul de învîrturi într-un circuit de mișcare, pe baza caracteristicilor constructive ale elementului conducător, a unora dintre caracteristicile elementului condus și a valorii raportului de transmisie.

Considerăm că organizînd în acest fel lecțiile de recapitulare vom reuși să menținem la un nivel ridicat interesul și atenția elevilor ceea ce constituie o condiție esențială a eficienței acestor lecții.

Ing. CONSTANTIN MOCANU
Ing. LIGIA FICĂ,
Grupul școlar petrol-chimic
Iași

În centrul preocupărilor colectivului didactic

Sub îndrumarea organizației de partid, întreaga activitate a conducerii și cadrelor didactice de la Școala profesională minieră din Filipeștii de Pădure este orientată în prezent către asigurarea unor condiții cît mai bune în vederea încheierii cu succes a anului școlar.

Activitatea din primele trimestre a creat premise favorabile pentru obținerea unor rezultate bune la capătul acestui an de muncă. Datorită orientării pe care au primit-o din partea biroului organizației de partid, cadrele didactice, în frunte cu comunistii, s-au preocupat cu stăruință de îmbunătățirea continuă a calității muncii lor, de ridicarea nivelului de pregătire a elevilor ru-mași în urmă pînă la nivelul frun-tașilor, precum și de intensificarea muncii de educație comunistă a viitorilor muncitori mineri, realizată în strînsă colaborare cu organizația U.T.M. din școală. A contribuit mult la obținerea rezultatelor bune în activitatea instructiv-educativă și faptul că s-a acordat o mare atenție generalizării metodelor înaintate folosite de cadrele fruntașe ale școlii. Astfel, au avut loc lecții deschise la obiectele de specialitate și cultură generală. Discuțiile purtate pe marginea acestor lecții au contribuit la înarmarea cadrelor didactice cu metode noi de muncă, bazate pe experiența pedagogică înaintată. S-au dovedit, de asemenea, foarte folositoare lecțiile deschise de specialitate desfășurate la locul de muncă, lecții care au constituit un mijloc im-

portant de ridicare a nivelului activității instructiv-educative în școală.

În prezent, cadrele didactice au intensificat lupta pentru lichidarea mediocrității. Profesori și maistrii-instructori își desfășoară lecțiile de specialitate îndeosebi la locul de muncă, deoarece astfel se creează condiții mai bune pentru asigurarea

caracterului concret, intuitiv al studiului, pentru aplicarea în practică a cunoștințelor predate. În scopul ajutorării elevilor în studiul lor individual, li s-au dat îndrumări amănunțite privind folosirea notițelor, organizarea timpului de studiu etc.

Prof. VASILE POPA
Filipeștii de Pădure

Elevii ai anului II-maistri de la Grupul școlar „Electroputere” din Craiova ascultă explicațiile profesorului asupra modului de funcționare a unui generator cu impuls.

Îndrumînd familia, sporim succesul muncii școlare

„Părinții sînt datori să îngrijească de persoana copilului. Ei sînt obligați să crească copilul, îngrijind de sănătatea și dezvoltarea lui fizică, de educarea, învățătura și pregătirea profesională a acestuia, potrivit cu însușirile lui, în conformitate cu țelurile statului democrat-popular, spre a-l face folositor colectivității”.

(Art. 101 din Codul familiei).

Familia copilului, iată aliatul principal al școlii și al organizațiilor U.T.M. și de pionieri în munca de instruire și educare a tineretului.

În societatea noastră socialistă familia, întemeiată pe drepturi egale și pe respect reciproc, are aceleași interese pe care le au și școala și organizațiile U.T.M. și de pionieri în ce privește educația copiilor: să crească un tineret armonios dezvoltat din punct de vedere fizic, intelectual, moral, un tineret care să iubească fierbinte patria și să facă tot ce-i stă în putință pentru prosperarea ei.

Rolul important al familiei în pregătirea și educarea tinerei generații decurge nu numai din obligațiile morale și cele legale pe care le au părinții față de copii, ci și din faptul că, efectiv, cea mai mare parte din timp copilul îl petrece în familie și se găsește astfel sub influența lor educativă. Reiese de aci că, deoarece familia desfășoară activități de muncă educativă, școala trebuie să determine ca această muncă să fie canalizată spre același scop spre care se îndreaptă și munca din școală.

Părinții pot sprijini munca școlii în multe direcții. Îngrijind de dezvoltarea fizică normală a copilului, stabilindu-i un regim zilnic rațional de muncă și odihnă, asigurînd frecventarea regulată a cursurilor, procurîndu-i toate cele necesare pentru îndeplinirea obligațiilor școlare, părinții aduc un aport însemnat la munca pe care o desfășoară școala. Părinții copilului pot să acorde un prețios ajutor școlii și în ce privește învățătura, dar mai ales în educarea copiilor. A asigura timpul necesar pentru pregătirea lec-

țiilor și a temelor, a controla pregătirea și efectuarea lor, a-i ajuta chiar pe copii, în unele cazuri, la înțelegerea unor chestiuni din lecții sau din teme și a sădi în sufletele lor aceleași simțăminte nobile pe care le sădesc și le dezvoltă școala și organizația de tineret înseamnă, de fapt, a conlucra cu acestea în munca instructiv-educativă.

Pot părinții să-și îndeplinească aceste importante îndatoriri? Știu toți cum să procedeze în nenumăratele probleme pe care le ridică munca instructiv-educativă? În multe cazuri, părinții copiilor nu pot face față tuturor problemelor care se ivesc. Școala are obligația să-i îndrume și să-l ajute în toate direcțiile în care vrea să obțină sprijinul familiei.

Între școală și familie trebuie să existe o permanentă legătură și informare reciprocă. Numai de la școală familia poate afla care este regimul de muncă, odihnă și joc cel mai potrivit pentru o anumită vîrstă, care sînt materialele de care are nevoie la școală, ce se învață în fiecare etapă școlară, ce lecturi și spectacole se recomandă într-o anumită perioadă, care sînt succesele sau greutățile copilului respectiv la învățatură, cum se comportă el. În ce privește munca educativă, părinții află de la școală nu numai direcțiile principale în care se desfășoară aceasta, asigurînd astfel concordanța în măsuri, dar și metodele pe care le pot folosi pentru educația prin muncă, educația patriotică, educația atelștiințifică, pentru orientarea profesională a copiilor lor etc.

Ajutorul pedagogic pe care școala îl acordă familiei pentru ca părinții să se poată descurca mai ușor în munca instructiv-educativă se poate realiza pe mai multe căi, dintre care cele mai importante sînt vizitele la domiciliul copiilor, discuțiile individuale cu părinții fie acasă, fie la școală, adunările plenare ale pă-

rinților pe clasă sau pe școală și propaganda pedagogică în rîndul părinților, care se realizează și prin fiecare din formele enumerate mai sus, dar și prin lectoratele pentru părinți.

Viața a dovedit că cea mai sigură cale, punctul de pornire în munca de îndrumare a familiei de către învățători și profesori este cunoașterea acesteia, cunoașterea condițiilor în care elevul își petrece acasă timpul liber, a condițiilor în care învață, a regimului zilnic, a anturajului său. Acolo, acasă, discuțiile dintre cadrele didactice și părinți pot să fie mult mai intime, pot să se refere la chestiuni mai concrete. Sfaturile care se dau cu această ocazie părinților răspund mai bine necesităților intrucit izvorăsc dintr-o cunoaștere directă. Cunoșcînd îndeaproape situația de acasă a copiilor, cadrele didactice înțeleg mai bine cum trebuie să procedeze cu fiecare din ei în școală, ce cerințe să le pună în față. De multe ori după vizita făcută în familia elevului învățătorul sau dirigintele schimbă procedeele de muncă, ia alte măsuri cu elevul respectiv. De pildă, dacă observă că acasă el nu are condiții bune pentru pregătirea lecțiilor, îl ajută să-și pregătească temele și lecțiile la școală, sub supraveghere.

În discuția individuală cu părinții, indiferent dacă aceasta se realizează acasă, la școală sau este ocazională, se clarifică multe probleme care frămîntă pe învățător sau pe profesor, cit și lucruri care-l frămîntă pe părinte, dar care nu se pot întotdeauna discuta la ședințe. Citeodată sînt necesare convorbiri individuale nu numai între părinți și diriginte, ci și între părinți și profesori de anumite specialități.

Îmi amintesc cum, cu ani în urmă, cînd eram în primii ani de învățămînt, aveam în clasă un elev care, în timp ce la alte obiecte lua numai note de 9 și 10, la obiectul pe care-l predam eu nu reușea să se ridice la mai mult de 7. Nu-mi făcusem o problemă din aceasta, intrucit nu era vorba de o situație rea. De fapt nici nu mă oprisem asupra acestui lucru pînă în ziua cînd întîmplarea a făcut să stau mai mult timp de vorbă cu tatăl acestui elev. Am discutat de toate. La un moment dat a venit vorba și de copilul lui. Printre altele, vorbind de note, tatăl m-a întrebat cum îmi explic că numai la obiectul meu băiatul are nota 7, în timp ce la toate celelalte obiecte are numai 9 și 10. Am simțit chiar o notă de reproș în glasul lui cînd îmi punea această întrebare. Abia atunci mi-am dat seama de fapt de situația aceasta. Am înțeles totodată însă că acest lucru îi frămînta în mod deosebit pe părinți. Din comparația pe care a făcut-o, numind mai mulți profesori la care copilul are note bune, mi-am dat seama că, deși justificată, îngrijorarea tatălui nu era îndreptată încotro trebuia. Pe el nu-l deranja, momentan, faptul că băiatul putea fi mai slab pregătit la obiectul respectiv, ci mai ales că nota aceasta „îi strică” situația școlară, care altfel i-ar fi asigurat locul I în clasificarea elevilor pe clasă. Trebuia lucrat în două direcții: cu tatăl, în glasul căruia am simțit mai ales reproșurile pe care le primește el însuși din partea soției, că nu „se ocupă” de copil, și cu elevul însuși. Cu părintele lucrurile s-au lămurit pe loc. I-am arătat că i-am făcut mult rău copilului dacă i-am da note pe care nu le merită și că trebuie ca împreună, eu și dînsii, părinții, să sporim interesul copilului pentru acest obiect, încrederea că și la acest obiect poate obține note mari, dar că pentru aceasta trebuie să lucreze mai

mult, mai ordonat. Cu elevul discuția n-a durat mult. Față de ce-i spuneam și altă dată, i-am comunicat în plus doar că din discuția cu tatăl lui mi-am format părerea că părinții sînt neliniștiți de faptul că la acest obiect el nu poate face mai mult și că am hotărît împreună să-l ajutăm să învețe mai bine. Munca mi-a venit abia după aceea: o supraveghere mai atentă, chemări la răspuns mai dese, grijă pentru notare cit mai justă. Roadele n-au întîrziat să se arate. Mai tîrziu mi-am dat seama că acesta a fost „un caz” ușor, dar procedînd asemănător am putut rezolva cazuri mult mai grele.

O mare parte din problemele pe care școala trebuie să le rezolve împreună cu familia se pot soluționa cu prilejul intrunirilor cu părinții pe clasă, pe care învățătorii sau dirigintii le au periodic. Cu acest prilej se aduc la cunoștința părinților sarcinile pe care le au elevii în etapa următoare, materialele de care au nevoie, acțiunile programate de școală împreună cu organizația de pionieri sau U.T.M., se stabilesc măsuri comune în sprijinul bunei pregătiri a elevilor. În aceste ședințe se pot discuta și unele probleme pedagogice pe care le ridică viața, în strînsă legătură cu situația din clasa respectivă.

În cazurile mai dificile, mai ales pentru elevii ai căror părinți domiciliază în altă localitate, o cale importantă de legătură a școlii cu familia o constituie corespondența cu părinții. Experiența școlilor noastre face să apară forme noi, tot mai interesante și mai eficiente, de colaborare a școlii cu familia. De un real folos se dovedesc astfel consfătuirile pe anumite probleme, la care participă numai anumiți

părinți — cei direct interesați. Școala medle nr. 12 din București a organizat, la sfîrșitul lunii aprilie a.c., consfătuiri pe clase numai cu părinții acelor copii care erau în situația de a fi corigenți sau repetenți. În aceste consfătuiri școala, dirigintii, au aflat multe lucruri pe care nici nu le bănuiau și care nu ar fi ieșit la iveală în ședințele obișnuite, la care participă toți părinții. În urma acestor consfătuiri școala a putut lua, împreună cu părinții, măsurile necesare pentru îndreptarea situației.

Problemele pedagogice pe care le ridică un elev sau altul, cit și problemele pedagogice care privesc grupuri de elevi se pot rezolva mult mai ușor în convorbirile pe care le au cadrele didactice cu părinții în mod individual sau în ședințele lunare pe clasă cu aceștia. Problemele mai generale, care preocupă pe toți părinții sau care trebuie să fie cunoscute de toți se transmit în cadrul lectoratelor pentru părinți.

Caracterul concret al propagandei pedagogice crește foarte mult eficiența ei. În această direcție școlile noastre au obținut în ultimii ani o valoroasă experiență, care trebuie însă cunoscută mai mult și lărgită pe cit posibil. Este interesantă de pildă experiența Școlii de 8 ani nr. 3 din Timișoara care, analizînd cu mare atenție situația elevilor la învățatură și comportarea lor, stabilește ca în cadrul lectoratelor pentru părinți să se programeze temele cele mai necesare în perioada respectivă. De fiecare dată conferințele cu caracter pedagogic sînt urmate de un spectacol, al cărui conținut este strîns legat de tema în discuție. Iată o serie de teme tratate la lectoratul organizat de această școală: „Legătura dintre școală și familie” și filmul „Școala părinților”. „Folosirea timpului liber al copiilor și importanța excursiilor” și două filme de scurt metraj — unul despre frumusețile patriei și altul despre excursia făcută de elevii școlii în Munții Făgăraș; „Recompensele și pedepsele” și filmul „Mama”; „Dezvoltarea sentimentului patriotic la copii” și spectacolul de balet „Haiducii”; „Obligațiile juridice ale părinților față de copii” — expunere făcută de un jurist de la Oficiul de tutelă — și filmul „Evdochia”. La fel de interesantă este experiența Școlii de 8 ani

nr. 1 din Arad care, în urma analizei situației din școală, a ajuns la concluzia că e mult mai potrivit ca problemele pedagogice puse în fața părinților să fie strîns legate de vîrsta și preocupările copiilor lor și a stabilit ca lectoratele să nu aibă loc pe școală, ci pe grupe de clase paralele. În felul acesta, evident, eficiența lectoratelor pentru părinți e mult mai mare.

Activități frumoase au și unele școli care au inițiat, împreună cu organizațiile sindicale din întreprinderi, conferințe pe teme pedagogice urmate de discuții.

Propaganda pedagogică se poate realiza și pe calea recomandării unor lecturi adecvate pentru părinți. În ultimul timp, în editura didactică și pedagogică au apărut o serie de lucrări care se adresează părinților, cu teme cum sînt „Noi și copiii noștri”, „Este pregătit copilul pentru școală?”, „Cum să ne ajutăm copiii la învățatură”, „Timpul liber al micului școlar”, „Ce va deveni copilul meu” și multe altele. Școlile trebuie să procure aceste lucrări, să le recomande părinților după caz și să le pună la dispoziția lor. În jurul lor se pot organiza apoi și discuții cu părinții.

Iată doar cîteva din direcțiile în care școala poate să colaboreze cu familia, cîteva din formele folosite în acest scop. Noi, pedagogii, trebuie să avem mereu în vedere că în familia elevului avem un sprijin de mare preț, a cărui valoare însă depinde în mare măsură de noi, de modul cum știm să antrenăm părinții în îndeplinirea sarcinilor generale pe care le avem, precum și a sarcinilor speciale legate de diferite etape ale anului școlar.

Acum, cînd toate eforturile noastre se îndreaptă spre terminarea cu succes a anului școlar, trebuie să conștientăm strîns cu familia pentru a asigura o frecvență regulată a elevilor, pentru condiții bune de studiu și activitate practică, pentru o bună orientare profesională. Comitețele de părinți ne pot da un deosebit sprijin în această perioadă și la toate pregătirile pe care le facem în vederea odihnei copiilor în vacanța de vară.

Muncind împreună, eforturile noastre și ale familiei vor avea roade tot mai bogate

I. GH. BORCA

ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI

Măsuri eficiente

Una din măsurile stabilite la începutul trimestrului III în vederea încheierii cu succes a anului școlar de către conducerea Școlii de 8 ani din Ocna Sibiului este și intensificarea activității pedagogice în rîndurile părinților.

Dirigintii și învățătorii școlii și-au întocmit planuri pentru ședințele cu părinții stabilind în prealabil și tematica discuțiilor ce urmează să aibă loc în cadrul acestor ședințe. Discuțiile se referă, îndeosebi, la îndrumarea pedagogică a părinților în legătură cu sarcinile acestei etape: munca în ultimele săptămîni de școală, orientarea profesională a viitorilor absolvenți etc.

Totodată, s-au intensificat vizitele la domiciliul elevilor. Și aceste vizite se desfășoară conform unor planuri alcătuite de învățători și dirigintii. Cu prilejul lor, părinții sînt îndrumați în

mod concret asupra modului cum trebuie să asigure respectarea regimului zilnic de către copii, cum trebuie să supravegheze felul în care își îndeplinesc aceste îndatoriri școlare, în care își petrece timpul liber ș.a.m.d.

Pentru a se asigura o mai bună îndrumare a copiilor din unele familii în care ambii părinți lucrează în producție s-a hotărît, de comun acord cu părinții, ca acești copii să-și pregătească lecțiile la școală, sub supravegherea profesorilor.

Strînsa legătură între școală și familie va contribui, fără îndoială, la mai buna pregătire a încheierii anului școlar, la obținerea unor noi succese în ridicarea nivelului de cunoștințe al elevilor.

Prof. ANGELA BUHAESCU
Ocna Sibiului

Cu sprijinul comitetului de părinți

La Școala de 8 ani din Hărman, raionul Sf. Gheorghe, a avut loc de curînd o ședință co-

mună a conducerii școlii și comitetului de părinți. În cadrul acestei ședințe, pe baza analizei situației la învățatură și a cunoașterii sarcinilor privind încheierea anului școlar, au fost luate unele măsuri menite să înlesnească munca elevilor.

În prezent, membrii comitetului ajută cadrele didactice să-și lămurască pe părinți asupra îndatoririlor pe care le au în perioada încheierii anului școlar, în ceea ce privește asigurarea unui regim rațional de învățatură și odihnă al copiilor lor, ca și în ceea ce privește supravegherea modului cum își pregătesc lecțiile.

Antrenarea colaborării active a comitetului de părinți și prin aceasta a tuturor părinților la rezolvarea problemelor pe care le ridică munca în această ultimă etapă a anului școlar va duce desigur, la rezultate dintre cele mai bune.

TUDOR NAN
Hărman

Fătu Florin și Constantin Gheorghe, com. Zăvoaia, raionul Făurei.

Pentru concursul de admitere în clasa a VIII-a elevii care termină în acest an clasa a VII-a vor pregăti la limba română și matematică materia prevăzută în programa școlii de 7 ani după care au învățat ei până acum și nu în programa școlii de 8 ani.

Examenul de admitere în clasa a VIII-a nu se poate amina.

Nicolae Petrescu, Tg. Ocna

Ca absolvent al Școlii normale cu diplomă, sînteți considerat calificat și salarizat la categoria I, indiferent dacă ați fost atestat sau nu.

Mihail Trofin, Suceava

Nu puteți da examenul de definitivat, întrucît nu aveți studiile complete și nici nu ați fost atestat. Dv. trebuie să vă prezentați la examenul de stat. Specialitatea pe care o aveți nu face parte din specialitățile ce se predau în învățămîntul de cultură generală, profesional și tehnic pentru care se organizează examenul de definitivat.

Ion Munteanu, comuna Sascul Tîrg, raionul Adjud

Puteți fi încadrat ca profesor suplinitor de agricultură dacă nu aveți repartizare în producția agricolă. După intrarea în învățămînt vă puteți califica prin cursuri fără frecvență la Institutul pedagogic de 3 ani, întrucît ca absolvent al școlii medii tehnice aveți dreptul să urmați în învățămîntul superior.

Alexandrina V. Constantinescu, comuna Lunca, raionul Măcin

Vă puteți completa studiile la școala medie de cultură generală fără frecvență. Aceasta nu vă dă însă calificarea pentru învățămînt.

Alexandra Petre, comuna Pardina, raionul Tulcea

În legătură cu pregătirea lucrărilor scrise trimestriale consultați articolul „Lucrările scrise trimestriale” apărut în nr. 706 din 3 mai 1963 al „Gazetei învățămîntului”.

Cadrle didactice calificate, cu o vechime de peste 5 ani, nu mai sînt obligate să facă planuri de lecții zilnice, dar de la caz la caz, organele de control și îndrumare pot obliga unele cadre care au lipsuri în pregătirea lor metodică să întocmească planuri de lecții chiar dacă au o vechime de peste 5 ani.

Norma didactică a directorului este reglementată prin instrucțiunile în vigoare, instrucțiuni care se găsesc la toate secțiile de învățămînt.

Florica Farcău, comuna Plopiș, raionul Simleu

Directorul școlii, care controlează și îndrumă procesul instructiv-educativ în școala pe care o conduce, trebuie să aibă în permanență evidența activității tuturor cadrelor didactice. Îndeplinirea acestei cerințe necesită depunerea planurilor calendaristice la cancelaria școlii. Întrucît de aceste planuri au nevoie și cadrele didactice, ele trebuie întocmite în două exemplare, dintre

care unul se depune la direcție, iar altul rămîne învățătorului sau profesorului respectiv.

Avram Loleanu, Brașov

Vi se consideră ca stagiu în învățămînt tot timpul lucrat la catedră, la căminul cultural și ca activist, în afară de timpul cit ați făcut serviciul militar. După împlinirea stagiului de 3 ani în învățămînt vă puteți prezenta la examenul de definitivat, la cel mult trei sesiuni consecutive.

I. Baltă, Dolhasca

Orele de dirigiență sînt remunerate numai pe durata anului școlar, adică de la 15 septembrie la 30 iunie.

Planul de învățămînt pentru școlile medii prevede la clasele a VIII-a 3 ore de limba rusă pe săptămînă. La școlile medii cu instruire în producție, numărul acestor ore este de 2 pe săptămînă. Întrucît școala medie din Dolhasca nu este școală cu instruire în producție, aici se predau la clasa a VIII-a 3 ore de limba rusă săptămînal. În conformitate cu instrucțiunile Ministerului Învățămîntului, în clasa a VIII-a se dau lucrări scrise trimestriale la limba rusă.

Laurențiu Ionescu, Rm. Sărat

Volumul și formele de organizare a activității școlare și extrașcolare sînt reglementate de către Ministerul Învățămîntului și C.C. al U.T.M. Măsurile care se abat de la prevederile documentelor respective constituie încălcări ale dispozițiilor legale.

Maria Stîngăciu, comuna Vulcana Băi, raionul Tîrgoviște

Prezența în clasă, în timpul lecțiilor, a părinților și a altor persoane străine de învățămînt prejudiciază munca elevilor și a cadrelor didactice, distragă atenția elevilor, deranjează activitatea profesorului, afectează prestigiul și rolul conducător al acestuia. Pentru aceste motive nu este îngăduit să fie admise în clasă, în timpul lecțiilor, persoane străine de învățămînt. Pot intra în clasă doar directorul școlii și organele de control și îndrumare. Pentru a nu deranja activitatea clasei se cere ca aceștia să intre o dată cu profesorul, la începutul orei.

A. Susnea, Marta Crăciun, Alexandru Gheorghe, Constantin Marcu, Valerian Guliga, Gozlanu Iorgu, Gh. Păunescu, Paul Mitu, Nicolae Pașoi, Nicolae Suciu, Valentin Suta, Gheorghe Maieroaan.

Informațiile pe care le cereți le puteți obține adresîndu-vă organelor locale de învățămînt.

„Doi îngeri, minus un înger”

Sub acest titlu revista umoristică burgheză „Canard Enchaîné” din Paris a inserat recent un foileton consacrat învățămîntului clerical din Canada. Faptele citate aruncă o lumină edificatoare asupra metodelor și scopurilor acestui sistem de învățămînt, în care misticismul și ignoranța merg mîna în mîna cu cele mai reacționare idei politice — arme încercate ale clerului în eforturile sale de a deforma conștiința oamenilor încă din anii copilăriei. Iată textul articolului demascator:

„Sunetele funebre te pătrundea ca o ploaie rece de toamnă. Cortegiul funerar înainta de-a lungul ultimului lăcaș al oamenilor. Rămășițele pămîntești au fost coborîte încet în groapă... Ce-i asta? Inceputul unui roman de groază? Reportajul unei înmormîntări? Nici una, nici alta. Este o dictare pentru copiii în vîrstă de nouă ani, extrasă dintr-un manual pentru școlile creștine din Montreal, Canada.

Dar iată și aritmetica. Cum își poate însuși un mic canadian înțelepciunea cifrelor? Probabil, numărînd luminări. Așadar, o luminare + încă o luminare = două luminări. Pentru numărul „2” se recurge la ajutorul clopotelor: 2 clopote + 2 clopote = 4. Numărul trei este reprezentat prin trei medalioane cu chipul maicii domnului, numărul patru — prin îngerași etc. În ce privește cifra nouă, ea este foarte draguț înfățișată prin Isus-prunc în iesle. Se pare că totul e în ordine. Se poate trece la probleme. Iată cum arată problemele pentru elevii din clasa III:

1) Jacques a avut nevoie de 12 minute pentru ca să se urce în clopotnița Sf. Iosif, iar Michelle — de 15 minute. Cine a ajuns primul? 2) Pentru îngerul bun pe care vreau să-l atră deasupra patului meu trebuie să plătesc 35 de cenți, iar eu am 1 dolar și 5 cenți. Câți bani îmi mai rămîn după ce-l cumpăr? 3) Jeanne s-a rugat la mormîntul fratelui ei André 9 minute, la capelă 2 minute și la biserică 10 minute. Cît timp s-a rugat Jeanine? La sfîrșitul manualului este dată o problemă deosebit de dificilă, mai curînd filozofică decît aritmetică: „O sumă de cîte păcate este egală cu un păcat de moarte?”

Abecedarul este întocmit în același ton ca și cartea de aritmetică. Iată, bunăoară, litera „J”. Un exemplu: „Fratele meu mai mic Jacques a murit”. Litera „Y”: „Mica Yvette a murit. Îngerul păzitor l-a dus sufletul în cer”. Litera „M”: „Astăzi e ziua pomenirii morșilor”. Apoi, la pag. 74, micul elev trebuie să învețe cuvintele din lecția „Înmormîntarea”. Ele sînt citite într-o ordine întocmită pentru copii de către sînșii părinți-dascăli: muribund, mortal, obiecte de înmormîntare, decedat, agonie, doliu, păcătos, pocăință, mormînt. Școlarul trebuie de asemenea să deosebească substantivele „mormînt, înmormîntare, clopot” de adjectivele „trist, neconsolat, mortuar”.

Înarmat cu acest bagaj de cuvinte, elevul de nouă ani trece la dictare. Una din teme este, de pildă, „La cîmîtir”: „Citeodată ne ducem la cîmîtir. Mormintele ne cheamă. Ele se înșiră pînă la marginea drumului. Înainte vreme toți doreau să fie îngropați în apropierea bisericii sau la umbra ei. Cel mai mult ne place să ne uităm

la vechile pietre funerare. „Rugați-vă pentru ei, deoarece a fost un mare păcătos” — scrie pe una din ele. Cînd sînștul părinte ne vede la cîmîtir, el se apropie deseori de noi. „Pe timpuri au fost oameni buni” — ne spune el”.

Dar cum stau lucrurile cu gramatica? „Conjugăți la toate timpurile „Exprim condoleanțele mele”...

Dar iată, copiii au o oră liberă. Poți să desenezi. Dar ce? La pag. 71 se spune: „Desenați o cunună de splîni”.

În școlile din Montreal sînt prevăzute și cîteva lecții de morală. E puțin probabil ca în ele să fie vorba despre bucuriile vieții. Elevilor li se oferă mai multe teme de compunere. Prima temă este intitulată „Noiembrie”. În schimb, a doua și a treia sînt intitulate „Cortegiul funerar” și „Obștescul sfîrșit”.

Micul canadian trebuie să spună povești despre „mîncîsul pe care l-au mîncat lupii” sau despre un copil de șase ani pe care mama l-a găsit plîngînd și, la întrebarea de ce plînge, l-a răspuns: „Mă căiesc pentru păcatele vieții mele”. Povestirea se termină cu cuvintele: „Numai așa poți deveni un bun creștin”.

Pentru analiză gramaticală este dată fraza „Pastorul l-a binecuvîntat pe aviatorul care urma să plece la bombardament”, iar pentru conjugarea unui verb la toate timpurile, fraza — „Să ascuți, ca un rob negru”.

Istoria? Științele naturii? Iată un exemplar de bilet pentru examenul de istorie: „Unde a fost constituită prima comunitate spirituală din țara noastră?” 2. „Cînd au venit ieziștii în țară?”. În manual pot fi înfîlșite următoarele afirmații: „Pacheboturile moderne reprezintă un exemplu uimitor al progresului tehnic, atins în ultimii ani”. Elevul canadian nici nu bănuiește existența electro-tehnicii, a energiei atomice, nici a cosmonauților, așa cum nu bănuiește că există o țară ce se numește U.R.S.S. În schimb, el știe să se ferească de un incendiu (pag. 52): „Focul a cuprins casa lui S... Prelatul, după care a fost trimis un băiețel, a venit degrabă. La statul său, de peretele casei a fost fixat un crucifix. Pe neașteptate, vîntul stînge flăcările și casa este salvată”.

Copiii canadieni li se înșuflă dragostea de patrie în următorul mod straniu: „Clima țării noastre este minunată, mai ales cînd ninge... Locuitorii se simt atunci deosebit de bine... Numai celor lași le degeră degetele. Cel ce-și iubește cu înflăcărare țara, nu îngheață într-însa!”.

Cu asemenea „perle” s-ar putea umple pagină după pagină. Dar credem că e suficient. Este limpede că dacă vom permite sînșilor părinți să facă ce vor în toate școlile, copiii noștri riscă să rămînă pentru totdeauna niște ignoranți”.

Orice comentarii la aceste constatări și concluzii sînt de prisos!

La Școala de 8 ani din comuna „Scînteia” raionul Slobozia, se pregătește un nou număr al gazetei de perete.

CONCURSURI

Institutul de medicină din Iași anunță concurs pentru ocuparea următoarelor posturi:

1) Profesor la catedra de Microbiologie, poziția I/X.
2) Conferențiar la Clinica III-a medicală, poziția I/XI.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor prezenta la secretariatul rectoratului Institutului de medicină din Iași, str. Universității nr. 16, în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunț, o cerere însoțită de următoarele acte în 3 exemplare: copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidatul în științe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar; lucrările științifice, într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale, eliberat de instituția (întreprinderea) în care își au funcția de bază; memoriu de activitate didactică, științifică, titluri și lucrări, semnat de candidat; autobiografia; certificatul de vechime în muncă.

Cei care lucrează într-un institut de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, acestuia, înscrierea la concurs.

Concursul va avea loc la Institutul de medicină din Iași, strada Universității nr. 16, telefon nr. 18.22. Pentru orice alte informații persoanele interesate se vor adresa secretariatului rectoratului I. M. — Iași.

★

Direcția Învățămîntului Militar angajează cadre didactice cu pregătire corespunzătoare pentru ocuparea posturilor vacante de lector la școlile militare superioare de ofițeri a. rătate mai jos:

1) La Școala militară superioară de ofițeri „N. Bălcescu” — Sibiu:

- două posturi de lector pentru analiză matematică;
- post de lector pentru geometrie analitică și diferențială;
- post de lector pentru matematici speciale;
- post de lector pentru matematici aplicate în economie;
- două posturi de lectori pentru fizică;
- post de lector pentru geometrie descriptivă;
- trei posturi de lectori pentru desen tehnic;
- post de lector pentru evidența contabilă a principalelor ramuri;
- post de lector pentru organizarea și planificarea întreprinderilor industriale și planificarea economiei naționale;
- post de lector pentru limba rusă.

2) La Școala militară superioară de ofițeri din Pitești:

- post de lector pentru desen tehnic.
- 3) La Școala militară superioară de ofițeri „Aurel Vlaicu” din Buzău:
- două posturi de lectori pentru analiză matematică;
- post de lector pentru mecanică și rezistența materialelor;
- post de lector pentru tehnologia materialelor;
- post de lector pentru bazele electrotehnicii.

4) La Școala militară superioară de ofițeri din Brașov.

- două posturi de lectori pentru analiză matematică;
- post de lector pentru mecanică și rezistența materialelor;
- post de lector pentru tehnologia materialelor;
- post de lector pentru chimie;

5) La Școala militară superioară de marină din Constanța:

- post de lector pentru bazele electrotehnicii;
- post de lector pentru mașini electrice;
- post de lector pentru mașini electrice;
- post de lector pentru rezistența materialelor;
- două posturi de lectori pentru tehnologie și studii materialelor;
- post de lector pentru desen tehnic;
- post de lector pentru termotehnică și frigotehnie;
- post de lector pentru toleranțe și măsuri tehnice;
- post de lector pentru hidraulică și mașini hidraulice;
- post de lector pentru analiză matematică;

Solicitanții vor prezenta la școli următoarele acte: copie legalizată de pe actele de studii; certificatul de caracterizare a activității profesionale și obștești eliberat de instituția (întreprinderea) la care acesta își are funcția de bază sau recomandarea șefului de catedră în cazul cînd candidatul funcționează în învățămînt; dovadă de la locul de muncă din care să rezulte că a funcționat cel puțin 5 ani în specialitatea postului solicitat; autobiografia.

Relații suplimentare se pot obține la telefon astfel: Pentru Școala militară superioară de ofițeri „Nicolae Bălcescu” la telefon 20.21 Sibiu. Pentru Școala militară superioară de ofițeri Pitești la telefon 23.20. Pentru Școala militară superioară de ofițeri Brașov la telefon 53.62. Pentru Școala militară superioară de ofițeri „Aurel Vlaicu” din Buzău la telefon 17.61.40, interior 199 — București. Pentru Școala militară superioară de marină la telefon 21.33 — Constanța.